

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 «
Egyes szám ára ..... 1.500 «

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 17. és 18. szám.

Vasárnap, május 11.

Önálló nemzeti bank.

Hús esztendeje lázas lelkesedéssel vágyódott utána az egész ország. Az «önálló nemzeti bank» volt a nemzeti mozgalom jelszava. Az ország lakossága ellentállásba ment a bécsi hatalommal szemben, hogy a hadsereg és a jegybank magyarságát kivívja. Akkor nem teljesült a nemzet kívánsága. Mikor elszakadtunk Ausztriától, megnyílt az út az önállóságra, de hogyan?! Akik a «független Magyarország» jelszavával fordították föl az ország rendjét, a határokat védtelenül hagyva idegenek prédájává tették a magyar nemzet földjét. Megszűnt a közös jegybank, megszűnt a közös hadsereg, de nincs köszönet benne. Földarabolták hazánkat s még a szabadon maradt rész is elvesztette függetlenségét.

A trianoni «békeakta» gyámság alá helyezte, bilincsekbe verte Csonkamagyarország földjét,

népét és erejét. Zálogba vették a csonka állam minden vagyonát, minden jövedelmét, hogy a bizonytalan nagyságú hadisarcot biztosítsák maguknak. Ilyen körülmények között igazán nem lehetett gondolni az önálló magyar jegybank fölállítására. Hiszen, ha a hadisarc Damokles-kardja állandóan a fejünk fö-

lött lógott, sohasem lehetett tudni, mire csapnak rá a nyertes hatalmak, hogy «jóvátétel» címén elvigyék. Nem lehetett jegybankot sem szervezni, mert amely napon összehozzuk a bank aranyállományát, aznap elvitték volna azt «jóvátételbe». Ez a magyarázata annak, hogy az önálló nemzeti jegybank fölállításáról szó se lehetett, míg a jóvátétel kérdését el nem intézték. Jegybank nélkül viszont hiába vártuk a korona értékének állandósulását.

Bethlen István grófnak legfőbb érdeme, hogy a jóvátétel állandóan fenyegető veszedelmét elhárította. Nehéz küzködés, sok fáradság után sikerült a nyertes hatalmakkal megállapodnia, hogy hús éven át évente tíz millió aranykoronánál több jóvátételt nem kell fizetnünk. Hogy ez csakugyan eredmény, azt csak az tudja mérlegelni, aki nem téveszti szem elől, hogy két éve még ötezer millió aranykorona jóvátételt akartak kiróni Csonkamagyarországra. De Bethlen eme sikerének az eredménye az is, hogy most már nyugodtan fölállíthatjuk az önálló nemzeti jegybankot, mert nem kell félni, hogy aranyállományát elviszik hadisarcba.

A nemzetgyűlés korszakot alkotó munkát végezt a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény elfogadásával. Ennek nyomán f. évi április hó 28-ikán

Angol szociológusok Mezőkövesden, egy kisgazda házánál.

meg is indult a jegybank részvényjegyzése. Harminc millió aranykorona lesz a jegybank részvénytőkéje. Ez a részvénytőke 300.000 darab, egyenként 100 aranykorona névértékű részvényre oszlik. Lehetett azonban jegyezni 25 aranykorona névértékű, negyedrésvényeket is. Közvetlen szavazati joguk a Jegybank közgyűlésén csak azoknak lesz, akik 25 darab egész részvényt jegyeztek. Kisebb részvényesek közös meghatalmazott útján gyakorolhatják szavazati jogukat.

Mód volt tehát adva a kisebb vagyonuaknak is a Nemzeti Bank részvényeinek jegyzésére, de sajnos, a vidéki közönség és különösen a kisgazda- és földművestársadalom érdeklődése a nyomdászstrájk miatt nem volt a kívánatos mértékben felkelhető s a részvények jegyzésére nyitva hagyott idő is nagyon rövid volt, mert a határidő már május 7-én lejárt. Ennek a kedvezőtlen körülménynek kell tulajdonítani azt, ha a vidéki közönség nem a tőle elvárt arányokban vett részt a Nemzeti Bank részvényeinek jegyzésében.

A hirszolgálat szünetelése ellenére is sikerült a 30 millió aranykorona részvénytőkét előteremteni, sőt jelentékeny túljegyzés is történt. Nincs tehát semmi akadálya annak, hogy a Magyar Nemzeti Bank még május hó folyamán megalakuljon s megkezdhesse nagyjelentőségű működését, amelytől a magyar korona értékének állandósítását és pénzügyi bajaink gyógyulását remélhetjük.

OLVASÓINKHOZ!

A „**Vasárnap**” nem az üzleti haszonért, nyereségért, hanem önzetlen, ideális célokért, a magyarság jobb jövőjeért, boldogulásáért küzd. Épen ezért igen gazdag tartalommal jelenik meg s a szórakoztató, mulattató cikkeken kívül igen értékes — a többtermelés titkait fejtegető — gazdasági cikkeket közöl.

Folyó hó 15-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szívén viseli a kisgazda-, földműves- és kisiparostársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az előfizet a „**Vasárnap**”-ra.

A „**Vasárnap**” legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

A „**Vasárnap**” a legolcsóbb hetilap, mert televí előfizetés mellett csak 807 K-ba kerül egy példány.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	16.000 K
évére	31.000 K
egész évre	62.000 K

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése május 15-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Mutatványszámot ingeny küld

A „Vasárnap” kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A lezajlott nyomdászstrájk alatt a magyar politika eseményeiről nem tudtuk kellőképpen tájékozottan olvasóinkat, pedig épen az elmúlt hetekben *nagyfontosságú mozzanatokról kellett volna beszámolnunk*. Mindenekelőtt döntő jelentőségű Magyarország gazdasági életének jövődjére az, hogy

a nemzetgyűlés közvetlenül husvét előtt elfogadta az úgynevezett szanálási javaslatokat, amelyek a külföldi kölcsönre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazták

és a kölcsön felvételére, a külföldi államokkal való függő pénzügyi kérdések rendezésére és a *Magyar Nemzeti Bank* felállítására felhatalmazást ad a kormánynak.

Az agrár köröket igen közelről érinti a *Magyar Nemzeti Bank ügye*, mert annak alapításában a *mezőgazdaságban igen jelentős szerep jut*. Annakidején már közöltük, hogy a Magyar Nemzeti Bank 30 millió aranykorona alaptőkével alakul meg és ennek az alaptőkének a jegyzésében a *magyar mezőgazdaság igen tekintélyes százalékkal vesz részt*. A részvényjegyzésre azóta a felhívások már ki is mentek, a jegyzés folyamatban van és a beérkezett jelentések szerint

minden remény meg van arra, hogy a Jegybank alaptőkéjét belföldön lehessen lejegyeztetni.

A szanálási program értelmében megtörtént annak a férfiúnak a kijelölése is, aki a Genfben székelő Népszövetségi Bizottság részéről Magyarország pénzügyeinek irányításában részesedni fog, illetve azokat ellenőrzi. A Népszövetség e tekintetben velünk szemben épen olyan módon járt el, mint Ausztriával és *egy kiváló pénzügyi szakértő kinevezésével segített bennünket a gazdasági talpraállítás nehéz munkájában.*

A Magyarország részére kiküldött pénzügyi főmegbízott Mr. J. Smith amerikai állampolgár, igen kiváló férfiú,

aki széleskörű gazdasági ismeretekkel rendelkezik és a világ minden pénzpiacán elsőrangú összeköttetéseket tart fenn. Mr. J. Smith a mult hét csütörtökén érkezett Budapestre, szombaton átvette hivatalát, ezen a héten a magyar kormányfőriaknál és a közgazdasági előkelőségeknél bemutatkozó látogatásokat tett, egyuttal a magyar királyi pénzügyminisztériumban számára berendezett helyiségben megkezdte hivatalos működését.

Ezek a pénzügyi események azok, amelyek ma Magyarországon szemponkjából egyedül bírnak jelentőséggel. Kívánatos volna, hogy semmi más ne zavarja a szanálás nehéz munkáját, épen ezért

a politikai pártoknak mindenképpen tartózkodniuk kellene a belső egyenetlenségtől és zavarkeltéstől.

Sajnos a szocialisták által rendezett nyomdászstrájk néhány hétre felkavarta a magyar viszonyokat, sikerült azonban erélyességgel és okos tapintattal a hivatalos köröknek a nyomdászstrájkot minden politikai vonatkozástól mentesíteni és így nem volt különösebb jelentősége annak sem, hogy néhány szélső baloldali kisebbségi képviselő a szocialisták vezetésével május 2-ra a szünetelő nemzetgyűlést összehívta. Ezen az ülésen a kisebbségi képviselők felszólalásaival szemben Bethlen István gróf miniszterelnök részletesen kifejtette a kormány álláspontját és nagy beszédben mutatott rá, hogy

ma egyetlen feladata van az országnak: a vállvetett munka a gazdasági talpraállítás érdekében.

Egyébként május 10-én szombaton Bethlen István gróf miniszterelnök *Hódmezővásárhelyen beszámolót tartott* és beszédben foglalkozott a belpolitika, a pénzügy és a külpolitika összes aktuális kérdéseivel. A miniszterelnököt Hódmezővásárhelyre a kormány tagjai és a nemzetgyűlés többségi pártjainak köréből számosan le kísérték, úgyhogy a *beszámoló nagyjelentőségű esemény volt politikai életünknek.*

MEZŐGAZDASÁG

Az extrakciós lisztekről.

Irta: Windisch Rikárd dr., gazdasági akadémiai tanár.

A növényi olajok gyártását olajtartalmu magvakból, részletesen ismertette e sorok olaja lapunk egyik régebbi számában (Vasárnap, IV. kötet, 1923. évi 22. füzet). Ott az olajgyártásnak három eljárását tárgyalta. Ezek közül leggyakrabban a sajtolást alkalmazzák.

A megtisztított, esetleg meghámozott (koptatott) magot felaprózzák s vagy azonnal hidegen, vagy előzetesen megmelegítve sajtolják. Ekkor az olaj kisebb-nagyobb része elkülönül, ezt összegyűjtik. Ami visszamarad, annak neve olajpogácsa (sonkoly).

Az olajosmagvak nemcsak olajat, hanem jelentékeny mennyiségű fehérjét is tartalmaznak. Akármilyen gondosan és akármilyen tökéletesen préselik is ki a magvakat, az azokban lévő olajnak csak egy bizonyos hányada választható ki. Egy része az olajnak, még a legtökéletesebb szerkezetű sajtok gondos használata esetén is, visszamarad a pogácsában. Minthogy az olaj egy részének elvonása által a pogácsa fehérjetartalma viszonylagosan emelkedik, az olajpogácsák értékes abraktakarmányok, amelyekben fehérjét és zsírt nyújthatunk használlatainknak.

Ha az olaj előállítás (gyártása) nem sajtolás útján, hanem úgy történik, hogy a megfelelő módon előkészített olajos magörleményt valaminő zsíroló folyadékkal melegen kivonják, a magban lévő olajnak majdnem az összes mennyisége kinyerhető. Az ez alkalommal kapott zsíros olajoldatot lepárolják. Az olaj visszamarad, a párlat pedig olajnyerésre újból felhasználható. Az így készült olaj csak műszaki célokra alkalmas. Az ilyen olajgyártási maradék liszt, illetve daraszerű örlemény alakjában jut forgalomba. Neve extrakciós vagy extrahált olajpogácsaliszt. Rendesen fel van emlíve a mag neve is, amelyből az örlemény a zsírioldás céljaira készült.

Olajnyerésre az extrakciós eljárást rendszeren az esetben alkalmazzák, ha a mag, amelyből az olajat gyártják, mérges hatású alkotórészeket tartalmaz és ezért pogácsája takarmánnyul fel nem használható. Ilyen esetben a gyáros érdeke, hogy a lehetőség szerint kinyerje az összes olajat, mert a maradék rendszeren csak *trágyának* való.

Olajtartalmú magvak, amelyeknek pogácsája takarmánnyul fel nem használható, pl. a ricinus-, a krótónmagvak.

Shokták az említett olajgyártási eljárást egyszerűen is használni. Még pedig oly módon, hogy a kellőképpen előkészített magvak örleményét elsőben hidegen, majd felaprózva és felmelegítve melegen sajtolják. Végezetül az újból kellően felaprított pogácsából meleg benzinnel vagy más zsíroló folyadékkal vonják ki az olajnak még visszamaradt részét. Így eljárva ugyanazon nyersanyagból háromféle minőségű olaj készül és az abban lévő összes olaj kinyerhető.

Amikor az olajok egyikének-másikának jó ára van, akkor szokták az olajgyárosok zsírolószerekkel a felaprított pogácsát kilugozni, az ebben lévő olajnak majdnem teljes kinyerése céljából. Többnyire a nagyobbalakú magvak pogácsáját szokták ilyen módon zsírtalanítani.

Az egy és ugyanazon magból nyert olajpogácsa és extrakciós liszt nem azonos értékűek és összetételűek. Bizonyítják ezt többek között Weiser dr. vizsgálatai is. Nevezett ötven napraforgópogácsa - mintában átlagosan 27% nyers fehérjét és közel 13% nyers zsírt talált. Ellenben az extrahált napraforgópogácsa lisztjének szárazanyagában csak 1 1/2% nyers zsírt talált. Nyers fehérjetartalma azonban 54 1/2% volt.

Weiser dr. szükségesnek tartotta a napraforgó- és a tökmagpogácsa extrahált liszttakarmány-értékét szabatos kihasználási állatkísérletekkel megállapítani. Kísérleteit két juhon, két különböző összetételű extrahált napraforgó- és tökmagpogácsával végezte. Kísérleti eredményeit az alábbiakban foglalja össze: Hámozatlan napraforgó- és tökmagból nyert

pogácsa, utólagosan zsíroló folyadékkal extrahálva olyan örleményt adott, amelynek takarmányértéke jóval kisebb, mint a rendes összetételű pogácsáké.

E lisztek takarmányértéke elsősorban nyers rosttartalmuktól függ. Ha eme lisztek nyers rosttartalma meghaladja a 35%-ot, takarmányértékük nincsen. Amennyiben olajpogácsák extraháltak, erre csak hámozott magvaiból készültek használatának. Különben a maradéknak (liszt) takarmányértéke csak csekély lesz, esetleg semmit sem ér.

Takarékosság a lótenyésztésben.

Irta: Kis Mihály.

A kisgazda nagyon gyakran sok kárt okoz önönmagának azzal, hogy ott is takarékoskodik, ahol nem kellene, mert fősvényesége csupa kárral jár. Például: hitvány, vézna, kákabélű kancát tart, mely sem a szántást nem bírja kellőképpen végezni, sem pedig jóra való csikót nem hoz. Ebből az a kára származik, hogy a rosszul művelt földje félannyit

Angol telivér csődör.

sem terem, mint amennyit teremhetne. A silány gyomrú, rosszul emésztő, gereblyesoványosságú kanca (az ilyen rossz takarmányértékesítőnek nevezik) csak annyi takarmányt fogyaszt, mint a szinte szalmán is felhízó, egészséges gyomrú, mindig jó erőben levő kanca; az ilyen lótaratás mellett a föletett drága takarmány feleresze a trágyadombra kerül emésztetlenül, akár csak egyetlen kihányták volna oda. A hitvány kanca csikója pedig ép olyan lesz, mint az anyja, mert annak minden bűnét örökli és így még azt a takarmányt sem éri meg, amin felnőtt. Mennyi kidobott pénzt jelent mind ez a vesztesség, amit a helytelenül alkalmazott takarékoság, a fősvényesség okoz! Mindez pedig azért történik oly gyakran, mert a kisgazda nem csinál számvetést arról, hogy mi miibe kerül és mit jövedelmez.

Másik példa: Véletlenül elég jó kancája van Kis Pál uramnak, mely a munkát is bírja, jó erőben is lenne, ha dudván nem tartaná. De sajnálja ám tőle a jóféle szénát, a lucernát, meg azt a kis abrakot, amitől erőre kapna a szántás-vetéshez, mert ő bizony takarékos ember. Inkább eladja azt a kis szénát, abrakot, mert pénzt kap érte; arra nem gondol, hogy mennyivel több lenne szántóföldjének termése, ha jobb erőben tartott lovaival a talajt jobban előkészítené a vetésre és a vetőmagot nem kézzel szórná, hanem vetőgéppel vetné, amihez bizony jó erőben levő ló kell. A hibák koronáját meg éppen azzal teszi fel Kis Pál uram a fősvényességgel határos takarékoságára, hogy jó kancáját, melytől jó csikót várhatna, nem a jó állami ménhez viszi, hanem vala-

melyik komájának az eltított zúgménjéhez, mert ilyen módon ma megtakarítja néhány kiló gabona árát; arra persze nem gondol ő kegyelme, hogy az állami mén után eső csikó néhány mázsá gabona árával többet érne mire felnő, mint a szemétre való zúgsódortól származó haszontalan csikó.

Igen sok gazda panaszkodik tudatlanságában, hogy hiába veszi igénybe az állami mént, az ő csikói még sem lesznek sem olyan nagyok, sem olyan erősek, mint az állami ménnek. Ennek a bajnak pedig az az okozója, hogy a vemhes és a fias kancát rosszul tartják, a növendék csikót pedig épenséggel koplaltatják, amikor annak növekedésre, a csont és izomhús fejlesztésére a legnagyobb szüksége lenne. Ez is olyanféle takarékoság, mintha moslékon és krumplihéjon szeretnének kétmázsás dísnót hízlalni. Azt már tudják Kis uramék, hogy a jó hizó csak szemes takarmányon javul; csodálatos azonban, hogy arról tudni sem akarnak, hogy a csikó csak jó szénán, lucernán és abrakon tartva fejlődik erős, munkabíró, értékes lóvá.

No, de vannak olyan gazdák is, akikre ráfér egy kis intés, hogy takarékosabban bánjanak az abrakkal, a jó szénával. Azokra célozok, akik büszkék arra, hogy van miből etetni a lovat, csikót és hogy ezt meg is mutassák, úgy felhízlalják parádés lovaikat, akár csak a hizósertést szokás. Mivelhogy pedig a henylés és a meleg istálló még sietteti is a hizást, ebben bőven részesítik azt a ló névre már alig érdemes szegény állatot, mely hizott voltánál fogva valóságilag is inkább füstölt kolbászba vagy szalámiba való, mint pisztes lóhoz illő munkára.

Mikor a gyümölcsfák virágoznak.

A kert akkor van legszebb színpompájában, mikor a gyümölcsfák virágoznak. Valami földöntúli gyönyörrel tölti el még a legridegebb emberi lelket is a virágzó gyümölcsös, és a napfényben a rigó sóvár dala cseng és mikor a virágok balzsamos illatát ringatja a tavaszi szellő. Telve van a természet ilyenkor duzzadó erővel; a gazda reményével.

De a tapasztalt gazda számol azzal, hogy a virágok megszámlálhatatlan tömegéből nem ugyanannyi, hanem sokkal kevesebb gyümölcs ér meg az ő szeretettel ápolat fűcskáján. Mennyi ellenség dolgozik az ellen, hogy a busás termést ígérő fák ígértüket beválthassák!

Az első, hatalmas ellenség a fagy. Ez nem ritkán egy éjszaka letarolja minden reményünket. Vele szemben alig van fegyverünk. Legfeljebb tüzet gyujthatunk a gyümölcsös azon oldalán, melyről némi szellő lengedez és a tűzre oly anyagokat rakhatunk, melyek sokáig sűrű füsttel égnek. Így remélhetjük, hogy a talajból kisugárzó meleget a füst visszatarthatja a kritikus éjfélutáni hajnali órákban. Persze ez körülmenyes és drága eljárás. Kinek módja van rá, cselekedje. Jobbat még nem eszelt ki az emberi elme.

De más veszély is fenyegeti a virágokat. Éles megfigyelés után itt is, ott is megpillantunk olyan virágokat, melyek nem nyílnak ki, hanem rézvörös színnel elhervadnak, később pedig lehullanak. Itt az ellenség egy apró ormányos bogár. Ő a telet a fák kérge alá húzódva aludta át. Mikor a tavaszi napsugár életre kelti a virágrügyeket, akkor ő is előbujik rejtekeiből és megkezd az alattomos, romboló munkáját. Ormányát beleszúrja a virágrügyekbe és mind-egyik lyukba behelyez egy-egy tojást. A tojásból kikel egy lárv, mely lerágja a virágrügy porzóit és termőjét. Így érhető, hogy a bimbó nem hozhat gyümölcsöt. A rügyfűró bogár irtása legkönnyebben úgy sikerül, ha a virágzás előtti napokban kora reggel jól megrázzuk fáinkat, mikor is a hideg éjszakában megmerevedett bogár — egyéb bogarakkal

Hét-tizenegyhónapos bikaborjak az egri főképtalan poroszló-rábolói magyar gulyájában.

együtt — lehullik. Ha előzőleg ponyvát terítünk a fa alá, akkor könnyű lesz a gonosz férgeket összegyűjteni és megsemmisíteni. Nagyon hálás feladat alacsonyabb fákról a hervadó bimbókat is leszedni és elégetni, mert hiszen ezzel megsemmisítünk egy-egy lárvát, amelyeknek mindegyikéből a jövő tavaszra egy-egy petéző bogár lett volna.

Némely fa oly bőven hoz virágot, hogy a belőlük fakadó gyümölcsök nem tudnak kellőleg fejlődni s így a sok közül talán egy se ér be és nem éri el egy se a kellő nagyságot. Itt a kertésznek kell diktálnia a bölcs mérsékletet és a kevés reményre jogosító nedvszívókat meg kell szabaddítani fáját, hogy annál több erővel nevelhesse fel a kiválasztottakat. Természetesen ezt a munkát legjobb azon időre halasztani, mikor már a fagy, a rügyfűró és egyéb virágpusztító ellenségek kitombolták magukat és már az ő romlásukra nem kell számítani.

Chamant egy Franciaországban nevelt angol telivér volt. Az angol telivérnek — mint neve is mutatja — Anglia a szülőföldje. Még ma is kénytelen az egész földkerékiség időkint Angliából új, friss vért hozni, ha telivértényését nem akarja az elkorcsosulás veszélyének kitenni. A kontinens államaiban iparkodnak utánozni az angolok nevelőrendszerét és tenyészkiválasztási eljárását. Ha még nem is sikerült Angliának monopóliumát letörni, azért már igen szép eredményeket ért el e téren Franciaország, honnan mi és Németország többnyire vásároltunk tenyésztanyagot. Chamantot, a kiváló telivércsódort a németek vásárolták meg és graditzi ménesükben igen jó eredményeket ért el vele. A csodőr a jó futólónak ideális formáit mutatja: nemes fejét karcsú nyak fűzi a törzshöz, melyet felül remek-kötésű gerinc határol, alul pedig szívós, száraz, acélos és rugalmas végtagok támasztanak alá.

A tojástermelés fokozása Johimvetol nevű gyógyszerrel. Tudvalevő dolog, hogy a petefészekben a tojás sárgái annál gyorsabban fejlődnek, minél jobb és élénkebb a petefészek nedvkeringése. A Yohimbin nevű gyógyszernek az a különös hatása van, hogy élénkebbé teszi az ivarmirigyeknek s így a tojástermelő petefészeknek nedvkeringését. Ezen tanok alapján Grumme dr. sikeres kísérleteket folytatott a tojáshozamnak Johimvetol nevű készítmény adagolása útján való növelésére. Az ő tyúkjai évenként 50—60—70 tojást raktak. Télen alig raktak. Két év óta a vedlés alatt hét héttig, majd két téli hónap alatt s végre a nyár derekán Johimvetol nevű gyógyszert ad nekik olyképen, hogy egy-egy szürke pasztillát tör össze és kever el naponta tíz tyúk eleségébe. Háromnapos Johimvetol-etetés után 1—2 napig szünetet tart. Emellett természetesen tyúkjait jól is eteti. Az eredmény az, hogy a múlt évben tyúkjai átlag 129 tojást tojtak és télen se szünetelt náluk a tojáslerakás. Számítása szerint a Johimvetol-gyógyszer ára a tojástöbbletben bőven megtérült.

OLCSÓ TÉGLÁT

nagyon jó minőségben mindenki maga készíthet magának az építési helyszínen nyert homokból, kavicsból vagy agyagból, ha megszerzi a törvényesen védett T E G A P kézi téglaverő-készüléket, a jelenkor legújabb építőszerszámját. Csekély befektetés, nagy teljesítőképesség, könnyű munka. **Kérjen ismertetést HEISLER JÓZSEF faurugyártól BUDAPEST, VII., Thököly-út 171. szám. — Telefon.**

Képek az egri főkáptalan poroszói gulyájából. A Dunántról a pirostarka ugyan lassankint kiszorítja a szilaj magyar marhákat, de szerencsére igazi hazájában, az Alföldön van még több kiváló magyar gulya. A legkiválóbbak egyike az egri káptalan poroszló-rábolji magyar gulyája. Itt egyesül a sikeres tenyésztés minden feltétele: Az uradalom tisztikarának nagy szakértelme, a gulyásaládóknak a magyar marha iránt való rajongó szeretete és a tisztamenti térs rónaságok tápláló mezője. Képeink a törzsgulya tavalyi nemzedékeit: a 7—11 hónapos bika-, illetőleg ugyanezen korú üszőborjait mutatják be.

Májusi teendők a gazdaságban. A hágatások májusban befejeződnek, amelyek kanca nem fogamzott volna, utána próbáljuk. A csikónevelésre különös gond fordítandó, mert amit most elmulasztunk, többé nem pótolhatjuk. Négy hónapos szoptatás után rendszerint most választjuk el a csikókat, ami igás lovaknál könnyen megy, mivel napközben anyjuk munkában van. Az elválasztás után még akkor is jól kell őket tartani abrakkal, ha egyébként legelőre járnak is. A legelőt mindenképpen meg kell adni a csikóknak, nemcsak azért, mert így friss zöldtakarmányhoz jutnak, hanem mert a legelőn való mozgás fiatal állatnál egészségügyi szempontból nem nélkülözhető. Ha legelőnk nem volna, tágas kifutókról kell gondoskodni. Egy a patkóállással később ne legyen bajunk és hogy a felkantározás megújírtja, már most szoktatni kell, hogy lábát feladja, fejére pedig időnként szárnélküli kötőféket helyezünk. A csikókkal való szelid bánásmód annak későbbi könnyen kezelhetőségét segíti elő. Amelyik lóval csikó korában durván bántak, az később ijedős, engedetlen állattá válik. A marhalegeltetés is kezdetét veszi. A zöldtakarmányozásra fokozatosan térjünk át. Legalább két hétig hosszúra vágott szalmazecskával keverten etessük a zöldtakarmányt, különösen ha az esőtől nedves. Zöldtakarmányból mindig csak egy napra valót kaszáljunk, hogy az állatok mindig frissen kapják. Tengerit egy-két hetes időközökben vessünk csalamádénak. Ilyenkor bővebben kell almozni, mert a zöldtakarmányozás hatására az ürülék lágyabb lesz. A juhok nyírása is most történik. A legeltetést pázsztánként kell végre hajtani. A januári, februári bárányok elválasztandók. A sertéseknek legeltetéskor legyen elég vizük. A tenyésztésre nem alkalmas malacok kiherélendők. A kendert, lent, kölest, csillagfürtöt vessük el, ha a répa és tengeri nem volna még elvetve, ne késsünk vele tovább. Ha a répának 3—4 levele van, egyezzük ki, majd ahol hiányok vannak, a felesleggel pótoljuk. Lóherét, lucernát mielőbb kaszáljuk, hogy még a nagy melegek beállta előtt jól megerősödhessen.

Kutak vizének fertőtlenítése. Sokszor fordult már elő, hogy a fertőző betegségek nagymérvű terjedése a víz fertőzöttségére volt visszavezethető. És valóban úgy az emberi, mint állati fertőző betegségek leggyakoribb terjesztője a fertőzött kútvíz. Ezért ott, ahol ily esetet tapasztalunk, a kutak fertőtlenítéséről kell gondoskodni. Komplikált fertőtlenítések, mint klórmész használata azonban nem alkalmazhatók mindenütt, mert az ezzel járó eszközöknek a kutakhoz való szállítása néha leküzdhetetlen akadályokkal találkozhat, de még ehhez szakemberre van szükség s az eljárás költséges volta miatt nem alkalmazható mindenütt. A legegyszerűbb fertőtlenítés meszesítéssel történik. Minél több víz van a kútban, annál több mész szükséges. Minthogy azonban ma a mésznek is magas ára van, takarékoskodni kell vele. A fertőzött kút tehát előbb jól kimerjük s ezután dobunk bele néhány mázsza oltatlan meszet. A mész oltásánál keletkező nagy hő, továbbá a mésznek fertőtlenítő, baktériumölő hatása a kútban lévő összes apró szervezetet megöli. Attól nem kell tartani, hogy az így fertőtlenített kútban a mész ártalmas lenne emberre, állatra, mert az rövid időn belül elveszti az élő szervezetekre gyakorolt roncsoló hatását. E fertőtlenítést ne csak járványos időben alkalmazzuk, hanem akkor is, ha valamilyen már régen használaton kívül álló kút akarunk ismét igénybe venni. Az olyan kútak vizét, amelyet hosszú ideig nem használunk — a békákon kívül — mindenféle káros apró szervezetnek válik kedvező tartózkodási helyévé. Mielőtt tehát újra igénybe vennénk, ezeket tönkre kell tenni.

A kerti pázsit. Száraz helyen, forró fekvésben nagyon nehéz folyton zöld pázsittal bírni és ma még nem létezik és nem kapható olyan fűmag — hogyha bármily összeget fizetünk is —

mely víz és kedvező körülmények nélkül — a kivánt — nyár végéig folyton zöld, tartós pázsitot adna. A jó kerti pázsitfűmagkeverék összeállítására csakis többéves, élő, tartós fűmagfajokat veszünk, amelyek — ha a nyári forróságban eléggé öntözni nem is tudunk és ennek következtében ki is sülnék — töveikből, mivel évelők, ismét kihajtanak s nedves idő beálltával azonnal növekedni, zöldülni kezdenek. Szép kerti pázsitot csak akkor kaphatunk, ha a régebbi pázsit helyét a tél folyamán vagy korán tavasszal jó mélyen rögsően megássuk és ez alkalommal korhadt trágyát bőven közéje keverünk. A mag elvetése előtt a bevetendő terület jól el kell gereblyézni és simára egyengetni. A magnak eredetinek, jóminőségűnek kell lennie, ezzel takarékoskodni nem szabad. 1 m²-re legalább 30 gramm mag szükséges. Jó keverékfűmagból 20—30% angol perje és 70—80% réti perje. Az utóbbi időben végzett kísérletek eredménye alapján a fenti keverékből a legszebb és legtartósabb pázsitot nyerjük. Az angol perje (Lolium perenne) adja ugyan a leggyorsabban a legszebb pázsitot, de az csak egy-két évig tart és azután elenyészik. A vetés április hónapban szelcsendes időben történik. Veteményezés után a magvakat vasgereblyével bekapáljuk és meghengerezzük vagy kevés komposztfölddel való behintés után lábdeszakkal letaposuk, mert csak szilárd talajon kapunk egyenletes szép pázsitot. Forró nyáron szép pázsittal rendelkezni csak úgy lehet, hogyha a pázsitfűvet minden két-három hétben rövidre kaszáljuk (vagy géppel nyírjuk) és szorgalmasan öntözzük kora reggeli és esti órákban. A pázsitfűvet október végén utoljára lekaszáljuk és félig

Hét-tizenegy, hónapos, üszőborjak az egri káptalan poroszló-rábolji magyar gulyájában.

korhad állapotban apró trágyával behintjük. Tavasszal, március hó elején legereblyézzük és leseperjük, hogy a megjelenő új hajtások akadálytalanul fejlődhessenek. Nyáron esetleg megjelenő idegen növényeket töben kiszurkáljuk.

Kettős termelés. Ha valakinek bőven van istállótrágyája, akkor földjének jóvedelmezőségét megkétszerezheti a kettős termeléssel, azaz oly eljárással, mellyel egy földet évente kétszer vetünk be s róla kétszer aratunk. Városok közelében lehet rövid tenyészidejű kukoricát vetni, csöveit — mint tejes kukoricát — csemegének eladni; a második termény lehet ugyancsak csemegetergéri, mert hiszen a finom tejes kukoricát össel is szivesen megveszik, de lehet ez utóbbi helyett tarlórépát, hajdinát, kölest, mohart, fehér mustárt és hasonló tarlónövényeket vetni a kukorica után. Déli fekvésű földekben korán lekerült repce után a 100 napos székely vagy cinquantino, pignoletto, bánkúti vagy putyitengeri még megéri, sőt utána még őszi búzát is vethetünk. Korán lekerült zabosbukkony tarlójába is vethetünk még egy második takarmánynövényt, pl. csalamádét, hajdinát, kölest, mohart stb. A zöld rozs levágása után még trágyába némi kapás is vethető. A gabonaneműk (őszi árpa, rozs stb.) tarlójába is szokás esős nyáron «tarlónövényt» vetni. Lehet tavaszi gabonafélék és mák közé sárgarépát (murok- vagy csikórépa) vetni, mely utóbbi a gabona learatása után megkapálva, még összel szép termést adhat. Sajnos, az idei késői kikelet valószínűleg megakadályozza a hosszabb tenyészidejű növények egymásutáni, azaz kettős termelését; de tán majd jövőre nyílik erre is alkalom!

DRÓTKERITÉS legjobb minőségben, legolcsóbban

Renner és Hamvai

sodronyfonat- és szitaárúkesztőknél
Budapest, VIII. ker., Köztelmek-út 3. sz.
Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar közelében.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Volt-e forgalomban 50 és 100 K-ás aranypénz? (Ny. I.) — **Felelet.** Csak 10, 20 és 100 K-ás aranypénzünk van.

Kérdés. 1. Megjelenik-e a Vasárnap német nyelven? 2. Mi volt a 76 kg-os búza ára 1922. március 10-én és 1923. július 9-én? 3. Barátomnak két évvel ezelőtt ötezer koronát kölcsönöztem. Követelhetem-e a pénzt búzaértékben valorizálva? (Egy hű olvasó) — **Felelet.** 1. Nem. 2. 2680—2710 és 42.000—42.250 K. 3. Csak annyi koronát követelhet amennyit adott, ha nem állapotok meg más fizetési feltételben.

Kérdés. Szép fajbaromfit hol szereztek be? (Ifj. S. András.) — **Felelet.** Elsőrendű fajbaromfi beszerezhető Bogyay Elemér föld-birtokos baromfitenyészetéből Sárospatakon.

Kérdés. Eljuthatnék-e Délamerika valamelyik államába az illető állam költségén? (H. Pálné) — **Felelet.** Nem.

Kérdés. Kertészeti pályára öhajtanék lépni, 18 éves vagyok, elemi iskolát és iparos tanonciskolát végeztem. (B. M.) — **Felelet.** Kertészegédképző-iskola van Gödöllőn. A felvételi kellek meg tudhatók a nevezett iskola igazgatóságától. Legcélszerűbb lesz, ha kérdésével azonban az Országos Magyar Kertészeti Egyesülethez (Budapest, VII., Dohány-u. 20.) fordul, ahol készséggel adnak felvilágosítást.

Kérdés. A fakitermeléshez szükséges-e még engedélykérés? (K. J.) — **Felelet.** A fakitermeléshez az illetékes erdőgazdálkodási hivatal engedélyre van szükség.

Kérdés. Szentiványi almafám nem terem rendszeren, mi lehet ennek az oka? (K. I.) — **Felelet.** Láthatatlanban a baj oka meg nem állapítható.

Kérdés. Bolhák ellen mit használjak? (K. L., Békés.) — **Felelet.** 10 gr. szegfűolaj, 2 gr. karbolsav, 70 gr. hígított borsesz és 50 gr. kölni víz keverendő össze. Ezzel a keverékkel kell az ágyneműt bepermetezni. Padlófelmosásnál a keverékbe nem szükséges kölni vizet tenni.

Kérdés. Az orvos megtiltotta a bakbákvé ivását, mivel pótlhatom? (L. N., Esztergom.) — **Felelet.** Nagyon izletes kávé nyír, ha megrostált árpát kimos a portól és szárítás nélkül megpörkölt. Kétszer annyi pörkölt árpát vegyen, mint a bakbákvéből. A pörkölt árpát darálja meg és tegyen hozzá annyi pótkávé, amennyi a bakbákvéhoz szokás.

Kérdés. 1. Horváth-féle nyelvkönyv mennyibe kerül? 2. Nemesített háziyul hol szerezhető be? (K. I.) — **Felelet.** 1. 34.000 K utánvételes küldés mellett kiadóhivatalunkban megrendelhető. 2. Háziyulintézettelep, Csillaghegy.

Kérdés. Mi volt a búza tőzsdei árfolyama 1923. július 17-én? (B. A.) — **Felelet.** 41.000—41.500 K.

Kérdés. Mi volt a búza tőzsdei árfolyama 1921. szeptember 25-én és október 5-én? (B. K., Zsuzs.) — **Felelet.** A 76 kg-os búza ára október 5-én 1750—1775 K volt. Szeptember 25-én tőzsde nem volt, 23-án 1600—1650 K-ás árban volt kötés.

Kérdés. Hogyan lehet a legegyszerűbb módon a százalékok kiszámítani? (H. P., Vitnyéd.) — **Felelet.** A százalék a száz egyenlő részre osztott 100-nak egy része és a jele $\%$. Ha tehát azt mondjuk, hogy 5%, ez azt jelenti, hogy a 100 részre felosztott 100-ból öt részt elvettünk, vagyis, ha azt mondjuk, hogy 5% kamatot kell a kölcsönvett pénzért fizetni, ez annyit jelent, hogy 100-ból levonunk 5-öt és azt adjuk a 100-hoz, tehát fizetünk kell 105 koronát a tőkével együtt. Ezzel megmagyaráztuk a $\%$ fogalmát, most pedig egy könnyű százalékszámítási móddal ismertetjük meg. Ha azt akarjuk tudni pl., hogy 84.000 korona után mennyi a 3%-os forgalmi adó, megszorozzuk 3 mal a 84.000-et és osztjuk az eredményt százalékkal, vagyis $84.000 \times 3 = 252.000$, amelyet ha százalékosztunk, 2520 marad. Tehát 84.000 korona 3%-os forgalmi adója 2520 korona. A szabály tehát ez: az összeget megszorozzuk a százalékkal és a szorzás eredményét osztjuk százalékkal. Százalékosztunk, úgy osztunk, hogy az utolsó két számjegyet elhagyjuk. Ha százalék nem egész szám, hanem tizedesszámok is vannak, pl. $2\frac{5}{10}\%$, $3\frac{45}{100}\%$, akkor a rendszeren végzett szorzás után az eredményből nemcsak az utolsó két számjegyet hagyjuk el, hanem azonfelül még annyi számjegyet, ahány számjegy áll a tizedespon után. Aljón itt két példa. Kérdés: Mennyi 24.000 koronának $2\frac{5}{10}\%$ -a? **Felelet:** $24.000 \times 2\frac{5}{10} = 600.000$. Ebből most levesszük a három utolsó számjegyet, mert a tizedespon után egy számjegy (az ötös) áll. Tehát 24.000 koronának $2\frac{5}{10}\%$ -a 600 korona. Kérdés: Mennyi 108.000 koronának $5\frac{63}{100}\%$ -a? **Felelet:** $108.000 \times 5\frac{63}{100} = 60.804.000$. Ebből most már a négy utolsó számjegyet vesszük el, mert a tizedespon után még két számjegy áll. Tehát 108.000 koronának $5\frac{63}{100}\%$ -a 6080 korona 40 fillér.

Kérdés. Plymouth-baromfi hol szerezhető be? (H. Gy.) — **Felelet.** Plymouth baromfi beszerezhető Biró Lajosné baromfitenyészetében, Tatatóváros, Aranka László tenyészetében, Hajdútelepen.

Kérdés. Hogyan alkalmazható a csersav a borok derítése céljából? (V. K.) — **Felelet.** Tannint (csersavat) oly borok derítésére szokás használni, melyekben igen sok a fehérnyeanagy, amitől ezt megakarjuk azért szabadítani, hogy tartósságát biztosítsuk. Az alkalmazandó tannint egész megbízható helyről szerezjük be és alkalmazása előtt szinére és szeszen való oldhatóságára vizsgáljuk meg. A csersav hatása abból áll, hogy a borfeleslegben jelenlevő fehérnye anyagjával oldhatlan vegyületeket alkot, melyek azután a fenékre leülepsznek. Hektoliterenkint 5—8 gr. tannin elegendő, melyet előbb egy kevés borban vagy szeszen kell feloldani.

Kérdés. 1. Vitézési éremről hiteles írást kértem a Hadtörténelmi levéltártól. Szíveskedjenek érdeklődni, hogy kérvényem beérkezett-e? 2. Megengedték-e az idén a saját célú dohánytermelést? (S. György) — **Felelet.** 1. Ügyében eljárunk és megsürgöttük. Miután közhadseregbeli volt, Bécsből kell várni az igazolást, mert az ezred iratai ott vannak. 2. A pénzügyminiszter belsőlegesen vagy lakóház mellett bekerített helyen 100 dohány-palánta kiültetését engedélyezte 342.000 korona előzetes befizetés ellenében. Hátraléka jelenleg 9800 K. Többi kérdésére jövő számunkban felelünk.

Kérdés. 1. Amerikai használt bélyegeimet hol értékesíthetem? 2. Capary: Virágtenyésztés c. könyve mennyibe kerül? (D. A., Pápóc.) — **Felelet.** 1. A bélyeg névértéke kevés az értékesítéshez. Ha 500.000 korona névértékű használt és kifogástalan magyar bélyeggel kiadónknak beküldi, az érte kapott összeget előfizetés javára írják és erről a kiadóhivatali üzenetekben értesítik. 2. Egyelőre nem kapható, mert kifizoyott.

Kérdés. 28 éves, elemi iskolát végzett asztaloslegény vagyok, felsőiparisiskolába mehetek-e? (?) — **Felelet.** Nem, mert ehhez 4 középiskola elvégzése szükséges. Ha a 4 középiskolát letette, az Állami Felsőiparisiskolában október—márciusi esti tanfolyamon a szerkesztési rajzokat megtanulhatja. Tandíj ma 60.000 K. Lakás, ellátás nincs.

Kérdés. Sanitas szobagözfürdő kapható-e? (?) — **Felelet.** Sem ez, sem másfajtajú szobagözfürdő nem kapható.

Kérdés. 1. Hol van az Országos Állatbiztosító Szövetkezet? 2. Községünkben megfelelőbbtük a földreformeljárást, folyamatban van-e az elintézés? 3. Az Ébredő Magyarok Egyesülete hol van? (S. Gy.) — **Felelet.** 1. Budapest, IV., Papnövelde-utca 10. Ugyan-onnan küldik kérésére a szabályokat is. 2. Igen. 3. Budapest, IV., Sörház-utca 3.

Kérdés. 1. Legújabb szövészekhez Győr környékén hol lehet jutni? (Egy előfizető.) — **Felelet.** Forduljon a Győrvidéki Földmívelők Egyesületéhez (Győr.)

Kérdés. 1. Mennyi volt a búza ára 1920 augusztus 1-én? 2. 1908-ban 600 koronát, 1916-ban 1000 koronát kértem kölcsön. A kamatokat rendszeresen fizettem. Most valorizálva szeretném visszafizetni a kölcsönt, szeretném tudni, hogy hány koronát fizessek? (S. Lőrinc.) — **Felelet.** 1. Maximális ára 1300 korona volt. 2. Valorizálva csak abban az esetben kell fizetnie, ha erre nézve megállapodtak. Ha megállapodás nem volt, úgy a hitellezője többet nem követelhet. Amennyiben valorizáltan fizet, a 500 korona helyett 9.900.000 koronát, az 1000 korona helyett a koronának 1916-ban volt középértéke alapján 10.327.350 koronát kell fizetnie.

Kérdés. Kanári madarat milyen időszakban és időközben lehet költetni és a fiókákat ha az anyja nem eteti, mivel lehet táplálni? (T. S., előfizető.) — **Felelet.** Májusban kell költetni a kanárit. Az anyának keményre főtt tojást adjon, amelyet piskótával együtt teljesen összevagdál. Ha a fiókat nem eteti az anyja, akkor egyönt meghegyezett pálcikával a fenti módon elkészített tojásból keveset tegyen a fióka tápotagó szájába. Inkább többször, mint egyszerre sokat. Az etetés után a pálcikát langyos vízbe kell mártani, hogy a pálcika hegyén nagyon kevés víz maradjon és a vizes pálcikát a fióka csőréhez tesszük, miáltal meg is itattuk.

A kiadóhivatal üzenetei. (Sz. I., Perebed.) A kért számot és csekklapot elküldtük. Német nyelven a «Vasárnap» nem jelenik meg. Hetilapok szoktak rejtvényeket közölni. — (M. A., Nyerges-uffalu.) Hátraléka jelenleg 24.000 korona. — (Cs. P., Jásztelek.) A pótlásért 20.225 korona jár. Előfizetését így az év végéig rendezte.

Üzenet a könyvrendelőknek. Valló: Méhtenyésztés vezérfonala 20.500 K. — Radiczky: Méhészet 10.600 K.

Asthmát, tüdőcsúshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest Andrássy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcso betegszobák.)

SALAMON BORA.

ELBESZÉLÉS.

Irtá: Sz. Szigethy Vilmos.

SZÜRETRE járván az idő, mikor vacsorához ült a társaság, rákerült a szó a borhamisításra. Esetek elevenítődtek föl lelketlen emberekről, akik mindenféle moslékkal akarják felebarátaikat lépre csalni s, hogy miképen lehet ellenük a legjobban védekezni?

A fiatal tisztartó erősködött, hogy ötlet nem lehet megcsalni, mert bekötött szemmel is megmondja, miféle bort itatnak vele? Róla mesélik, hogy egyszer tíz-tizenkétféle borral állotta ezt a próbát. Meg is mondta mindegyikre, melyik honnan származik és hány esztendő, míg végül olyan pohár került a szája elé, hogy megakadt.

— Ez... ez... ezt igazán nem ismerem. De azért várjatok csak, ittam belőle, csakhogy nagyon régen. Ejnye, micsoda is lehet?

A végén sült ki, hogy víz volt.

Mondom, hamisításról folyt a beszéd és akkor mesélte el a tisztelendő úr, öreg, fehérhajú ember, a következőket:

— Fiatal gyerekkoromban nem volt ez a komisz meseterkedés elterjedve, nem is ismerték, nem is volt rá szükség. Így aztán fölöslegessé vált, hogy törvényt hozzanak rá. A törvényre mindig akkor van szükség, amikor nagyon elharapózik valamely bűn, aminthogy statáriumot is akkor hirdetnek, amikor már minden bokor tele van gazemberrel.

A mi vidékünk bora nem volt ugyan valami különös nevezetességű, de mi megelégedtünk vele így is. Volt íze, színe, zamata, ereje, — többre nem vágyódtunk. De feltűnt, hogy a Salamon kocsmáros termése egészen más, mint a többieké, abban több a szín, az előbb földhöz vágja az embert és így kapósabbá is válik.

— Hát hogy van ez?

Persze, hogy van? Egyforma a szőlő talaja, Salamon se fordít több gondot a megművelésre, mint más gazda, véletlenek fordulhatnak ugyan elő, de csak szórványosan és nem válhatnak állandósággá. Az ember lehet ravasz, csalhat is, de a föld nem csal. Az édesanyánk nekünk is hű marad hozzánk, ha mindjárt van is bennünk hajlandóság arra, hogy mi hagyjuk el hűtelenül.

Már második esztendeje mult annak, hogy a Salamon borai minden más bor fölé kerekedtek s akkor Kászonyi szolgabíróat annyira bántotta a dolog, hogy hamarosan a végére járt.

Rájött, hogy a kocsmáros egész éjszakákat tölt a pincében s ott gyártja a jónak híresztelt bort. Festéket, illanó olajokat kever vízbe, nincs abban tőkén termelt holmi egy szikra sem. Az Isten tudja, kitől tanulta, valami lelketlen idegen országbelítől, mert ugyan idehaza nem gyakorolta még akkor senki ezt a mesterkedést.

Már most az volt a kérdés, hogy mit csináljon Salamonnal? A mai korban egyszerűen bezárják az ilyen atyafit, de akkor még nem lehetett. Hanem hát mit tudjátok ti, mekkora úr volt abban az időben a szolgabíró!

Kászonyi is fogta magát, megjelent deputációban a kocsmárosnál és ráolvasta a szentenciát, hogy így kend lelketlen pogány, úgy kend lelketlen pogány, hát moslékot itat az emberekkal? Aztán elvitette a hamis bort mind a hivatala pincéjébe és attól kezdve Salamonnak az egész délutánokat nála kellett töltenie.

— Addig jár ide, amíg az utolsó csöppig meg nem issza a hamis bort.

— Én? — rémüldözött a kocsmáros, aki a viláért sem nyújtotta volna a nyelvét a saját pancsába.

— Nem is én — felelte Kászonyi.

Mit volt mit tenni, Salamon fanyar ábrázattal elkezdte inni a bornak keresztelt lórét. Mellesleg említve két hajdú mindig mellette ült és vigyázott rá, hogy ne csaljon. A harmadik hét elején már olyan gyomorgörcei támadtak Salamonnak, hogy fetrengett bele.

— Hamar egy kis bort neki, hogy meggyógyuljon! — kiáltotta Kászonyi.

Nem is tartott sokáig a kínlódása, maga ajánlotta, hogy inkább befedeti cseréppel az iskola tetejét (amire eddig nem teltett a szegény falunak), csak oldják föl a borivás kötelezettsége alól. Hanem az is bizonyos, hogy attól kezdve csak igazi bort mért.

TRÉFÁK

A zsugoriság netovábbja.

— Igaz, hogy a maga nagybátyja olyan zsugori?
— De milyen. Olyan fukar, hogy éjjel a betegágyában nem alszik, csakhogy lássa, hogy az ápolónó ébren van-e, vagy sem. Mert ha elaludt, az alvási időt levonja a fizetééséből.

Nagy öröm.

— Hurrá, hurrá!
— Minek örül olyan nagyon?
— Ma elmentem a fogorvoshoz, hogy kihuzassam a fájós fogamat és a fogorvos — nem volt otthon.

A lumpok.

Egyik: Te részeges fráter, fogadjunk, hogy már azt se tudod mi a víz.

Másik: Víz? Víz? Hogyne tudnám. A víz az a folyadék, ami a hidak alját szokta megtölteni.

A hasonlatosság.

Képrendelő: Ez az arckép nem hasonlít rám!

Festő: Tévedés. Az arckép kitűnő, csak ön nem hasonlít a saját arcképéhez.

Pista jó napjai.

— Te Pista, miért vagy oly mosdatlan?
— Az elmúlt héten nem voltak nálunk látogatók.

Az állhatatos udvarló.

— Kisasszony, szeretném, ha a feleségem lenne.
— De hiszen magának van felesége!?
— Mindegy, azért mégis szeretném...

A filmszínész nő válik.

Droit asszony, a világhírű filmművész nő — mint a lapok megírták — válik az urától.

Egy új-ápolvasó — biztosan házas ember lehetett — a hír olvasása után megszólalt:

— Na, szerencsés fickó lehet ennek az asszonynak a férje: sikerült feltalálnia a *droitnélküli házasságot*.

A fogó kúra.

— A feleségem két hétig volt fürdőn és tíz kilót fogyott. Tavaly is épen tíz kilót fogyott két hét alatt. Mondhatom, egyszerű az az Iszapfüred.

— No, ez kapóra jön. Én is odaküldöm az anyósomat. Ő ugyanis százkilós és ráfér egy kis soványodás. Csakhogy én húsz hétre küldöm el, *hátha egészen elfogy*...

Kiméletes értesítés.

— Nagyságos asszonyom, megjöttünk a vadászatról.
— Hát a férjem hol maradt?
— Nem jöhett velünk, mert a vadászruháját véletlenül keresztüllőtték.
— És ő?
— Ő benne volt.

A Schadek Antal-féle epegyógyaszpán és comedo arcvíz a legmegbízhatóbb szer pattanás, mitesser és tágpórus ellen. **SZEPLŐ**, májfolt és bőrelszíneződés ellen egyetlen szer a Pigment kenőcs. **A SZÉNSAVASFÖLD** teltebbé, üdévé, frissé teszi az arcot. Beszerezhető: Schadek Antal kozmetikai műtermében, VII., Váci-u. 12. félemben.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Schandl Károly dr. képviseli Magyarországot a római mezőgazdasági intézet ezidei közgyűlésén.

Rómában most folyik a nemzetközi mezőgazdasági intézet évi közgyűlése, amelyre a világ negyvennégy állama küldötte el képviselőit. Magyarország képviselőiben a kormány megbízásából Schandl Károly dr. földmívelésügyi államtitkár és Blaskovich Sándor volt országgyűlési képviselő vesznek részt a tanácskozásokban. A magyar gazdasági intézményeket Mayer János nyugalmazott földmívelésügyi miniszter, a Falu Országos Szövetség elnöke, képviseli. A kongresszus a mezőgazdasági többtermelés lehetőségeit vitatja meg nemzetközi vonatkozásaiban.

Thessedik Sámuel emlékét ünneplik meg májusban Szarvason.

Szarvason május hó 29-én nagyobbarányú emlékünnepelet rendeznek az európai hírű Thessedik Sámuel evangélikus lelkész emlékére, aki százötven évvel ezelőtt az első gazdasági és ipari szakiskolát létesítette s bámulatos önfeláldozással és pedagógiai érzékkel negyedszázadig vezette, míg az irigység és közöny alkotását meg nem semmisítette. Példaadó munkásságának eredményei azonban Szarvas magasabb kulturájában, fejlettebb gazdasági és ipari viszonyaiban ma is érezhetők s ezt egy négynapos kiállítás keretében fogják bemutatni Thessedik emléktárgyaival, könyveivel stb. együtt. A helyi rendezőbizottság Schauer Gábor dr. főszolgabíró elnöke alatt a Falu-Szövetség igazgatójának, Bodor Antal dr.-nak előterjesztései alapján oly módon alakult meg, hogy abban a társadalom minden vezető embere résztvesz. Az egyes szakcsoportok szervezését az Ipartestület, Kisgazdakör, Méhész Egylet, a Nő- és Leányegyesület, a Szarvasi Nők Szövetsége, a Vármegyei Gazdasági Egylet s a különféle iskolák vezetői végzik.

Gazdasági kongresszus volt Szegeden.

Május hó 4-én tartották országos kongresszusukat Szegeden az ország gazdasági egyesületei. Purgly Emil főispán megnyitó szavai után Almássy Imre gróf egységre hívta fel gazdatársait. Fabricius Endre, az OMGE főtitkára, a mezőgazdasági egyesületek szervezetével foglalkozott. Gesztelyi Nagy László, a Duna-Tiszaközi Gazdasági Kamara igazgatója lelkes szavakkal buzdította a gazdasági egyesületeket fokozottabb munka kifejtésére, mert csak így lesznek képesek a mezőgazdasági érdekeket minden oldalról fenyegető támadásokkal szemben védekezni. Staub Elemér nyugalmazott államtitkár megállapította azt, hogy a gazdasági egyesületek hanyatlása a gazdatársadalom nemtörődomsége miatt következett be. A föld népe szervezetlenség hiányában a szociáldemokrácia karjai közé kerül. Lázár Dezső, a hódmezővásárhelyi gazdasági egyesület elnöke, azt hangsúlyozta, hogy minden egyes gazdának helyet kell adni a gazdasági egyesületekben. A gazdatársadalmat fel kell világosítani arról, hogy az egyesülésben rejlik az erő, amely alkotni és teremteni tud. Végül Purgly Emil főispán összegezte a felszólalók javaslatait és bezárta a kongresszust.

Magyar gazdailjak mentek Németországba.

A Magyar Gazdaszövetség által megindított gazdailjárás cseremozgalom eredményeképpen kedden az ország minden vidékéről ötven magyar gazdailjáró indult Budapestről Németországba, szombaton pedig ugyanannyi német gazdailjáró érkezett meg Budapestre. A német ifjak egy napot töltöttek a fővárosi gazdaintézmények, főleg a Hangya-szövetkezet és gyártelepeinek megtekintésével és azután helyezkedtek el az egyes kisgazdacsaládoknál, ahol mint családtagok október elsejéig vesznek részt a mezőgazdasági munkákban.

Május 20-ig kell kérni a sajátcélú dohánytermelést.

A pénzügyminiszter 56.300. számú rendeletével a folyó évre a mezőgazdasággal hivatásszerűen foglalkozó mindama családfőknek, akik földjüket maguk művelik s akik jövedéki kihágás miatt eljárás alatt nem állottak, illetőleg büntetve nem voltak, megengedi, hogy belsőségesen, vagy lakoházuk melletti bekerített helyen 100 dohánypalántát ültethessenek ki saját használatra szolgáló dohánytermelésre, még pedig a f. évi 3243. P. M. számú rendelet értelmében 342.000 K engedélyültek előzetes befizetése ellenében. Budapest és törvényhatósági joggal felruházott városok lakosainak a város területén levő ingatlanaira saját használatra való dohánytermelési engedély ki nem adható. Más városokban és községekben a saját használatra való dohánytermelési engedély legkésőbb május hó 20-ig bezárólag kell kérelmezni. A községi előjáróság a kérelmezők igényjogosultságát a legszigorúbban tartozik felülbírálni s az engedélyezhető kérelmeket jegyzékbe foglalva, május 31-ig szolgáltatja be a községre nézve illetékes állampénztárnak, mely az engedélyokmányt az illeték átvétele után kiállítja s a kérelmezőnek a községi előjáróság útján kézbesíti. Ezt a rendeletet legújabbban úgy módosították, hogy a törvényhatósági városok belterületétől nyolc kilométernyi távolságra vagy ennél távolabb fekvő tanyákon lakó egyének, kik kizárólag hivatásszerű mezőgazdasági termeléssel foglalkoznak, szintén termelhetnek a saját céljukra dohányt.

Megalakult a Tisza-Dunavölgyi Társulat.

Az elmúlt héten tartotta a Tisza-Dunavölgyi Társulat alakuló közgyűlést a földmívelésügyi minisztérium tanácskozó termében. Ezt megelőzően az új társulathoz egyesülő Tiszavölgyi Társulat és a Dunavölgyi Víz Társulatok Szövetsége, melyeknek önálló működése az egyesülés következtében megszűnt, ugyanott külön-külön záróközgyűlést tartott. A Tiszavölgyi Társulat záró közgyűlésén, mely Mailáth József gróf elnöke alatt folyt le, jelen voltak: nagytáti Szabó István földmívelésügyi miniszter, Schandl Károly és Tahy Jakab államtitkárak, Darányi Ignác nyug. földmívelésügyi miniszter és még számosan. Mailáth József gróf melegen üdvözölte a jelenlevő földmívelésügyi minisztert, aki válaszában kijelentette, hogy megjelenésének célja az, hogy elismeréssel adozzon a Tiszavölgyi érdekeltjének az egész világon példánélkül álló művért, amelyet a társulat hetvennyolc éves működése alatt a Tiszavölgyének ármentesítése által alkotott. Hat milliót adott vissza hasznos rendeltetésének ez a Társulat. Különösen kiemelte Darányi Ignác érdemeit, aki tizenöt éves minisztersége alatt minden alkalmat megragadott arra, hogy a Tiszaszabályozás nagy művét előmozdítsa s ezzel magának halhatatlan érdemeket szerzett. Ezután a Dunavölgyi Víz Társulatok Szövetsége tartotta meg záróközgyűlést, amelyen Darányi Ignác ny. földmívelésügyi miniszter elnökölt. Darányi Ignác meleg szavakkal méltatta a megszűnő szövetség munkálkodását. A záróközgyűlésnek befejezése után következett a Tisza-Dunavölgyi Társulat alakuló közgyűlése. Az új társulat elnöke Mailáth József gróf, alelnökei: a tiszai érdekelttség részéről Szapáry György gróf, a dunai érdekelttség részéről Khuen-Héderváry Károly gróf lettek. A társulat titkára Palasowszky Sándor min. osztálytanácsos lett.

Eltöröltek a természetbeni liszt kivételi illetéket.

A pénzügyminiszter a liszt kivétele alkalmával természetben beszolgáltatandó kivételi illetéket eltörölte.

Három és félmillió permetezési pályázat.

A szőlőmunkáltatás költségeinek nagyarányú emelkedése arra készítette a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületét, hogy a régálincnál esetleg olcsóbb védekező anyagok felhasználásával az egész ország területén kísérletek történjenek. Ezeket a kísérleteket díjazza is és a díjazásra három és félmillió koronát ajánlott fel. Az egyesület ez úton is felhívja az ország szőlősgazdáit, hogy ezen a permetezési versenyen vegyenek részt és szándékukat május 20-ig jelentsék be. Ez az országos kísérletezés teljesen tisztá képet fog nyújtani, mit lehetne permetezési anyagokon megtakarítani és a szőlősgazdaság nehéz helyzetét segíteni.

Országos borászati értekezlet.

Május hó 4-én folyt le Szegeden az országos borászati kongresszus. *Aigner* Károly dr. főispán megnyitja után *Drucker* Jenő dr. a csemege- és zöldségtermelés helyzetéről és kilátásairól tartott előadást s megállapította, hogy mindaddig, amíg az exportviszonyok meg nem változnak, a csemege- és zöldségtermelését elősegíteni közhatalmosság volna. Rámutatott a bortermelés melléktermékeinek kihasználási módjaira s az ezzel kapcsolatos ipari lehetőségekre, végül határozati javaslatot terjesztett be, amelyekben kéri a kormányt, gondoskodjék a kivitelről, valamint mind a belföldi, mind a kiviteli szállításkorál tarifakédezményekről s végül arról, hogy melléktermékeket szolgáltató anyagok kivitelét eltírtassék. *Staub* Elemér a jelenlegi kilátástalan világgiazi helyzetet vázolta és határozati javaslatot terjesztett az értekezlet elé, melyben kéri a kormányt, hogy a bortermelés katasztrófájának kiküldése céljából folytasson olyan gazdasági politikát, amely a jelenlegi helyzetet változtatni tud. E tekintetben rámutat a külfölddel kötendő kereskedelmi szerződések nagy fontosságára. *Pálinkás* Gyula a must feldolgozása körül végzett kísérletekről tartott előadást. Hangoztatta a must ipari feldolgozásának szükségét, mert szerinte a mustszirup és szőlőcukor számára belföldön és külföldön is tudnánk piacot teremteni. Végül *Aigner* Károly dr. elnök kihirdette a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara permetezési versenyének feltételeit, melyet a peronoszpóra elleni védekezés megkönnyítése céljából rendeznek.

Május 1-től kezdve szabad a tej, vaj és sajt kivitele.

A földművelésügyi miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértően megengedte, hogy tej, természetes vaj (friss vagy sózott, olvasztott is) és sajt május 1-étől kezdve engedély nélkül legyen kivihető.

A rossz időjárás miatt kedvezőtlenül állnak a vetések.

A földművelésügyi minisztérium május hó 3-án tette közzé a mezőgazdasági állapotról szóló, ez évben a harmadik jelentését. Az utolsó négy hét barátságatlan időjárása kedvezőtlen hatással járt a vetésekre. A tavasziak elvetése túlnyomórészt befejeződött és nincsenek olyan jelentékeny vetetlen területek, mint ahogyan általában hitték. Az őszi búzavetések jól bokrosodtak. A téli fagyok és a túlsok nedvesség, nemkülönben a rovar okozta károk, valamint egérkártevők következtében sok ritka, sápadt, sárguló vetést látni. *Tavaszi búzát és rozst* a késői kítavasodás miatt csak kis mennyiségben vetettek. Az őszi rozsvetések a kövőbb talajokon jól fejlődnek, a soványabb földeken azonban visszamaradtak. Az őszi búzavetések általában jól telettek, de a kedvezőtlen időjárás miatt sok helyütt visszamaradtak. A zab vetését legnagyobb részt befejezték. A lengeri vetési munkálatokat sok helyütt csak április utolsó napjaiban kezdhették meg. A burgonya ültetését a legtöbb helyen már bevégezték. A cukor- és takarmányrépa vetése helyenkint még folyamatban van. A dohányपालánták kiültetése még nem kezdődött meg. A mesterséges takarmányok általában jól átteleltek. A réteken a tavaszi hűvös időjárás a fejlődést erősen visszatartja. A gyümölcsfák közül a mandula, kajszinbarack és cseresznye több helyen már elvirágozott, helyenkint a fagy okozott károkat.

Akinek havi négyszázezer korona bére van, nem fizet kereseti adót.

A pénzügyminiszter a szolgálati illetmények (munkabér) után járó általános kereseti adó tételeinek újabb megállapítása tárgyában rendeletet adott ki, amely szerint május 1-től kezdve nem tartozik általános kereseti adó alá az a szolgálati illetmény és járadék, amely hetenkint 100.000, illetve havonként 400.000 koronát nem halad meg.

A Szőlősgazdák Országos Egyesülete júniusban tartja évi közgyűlését.

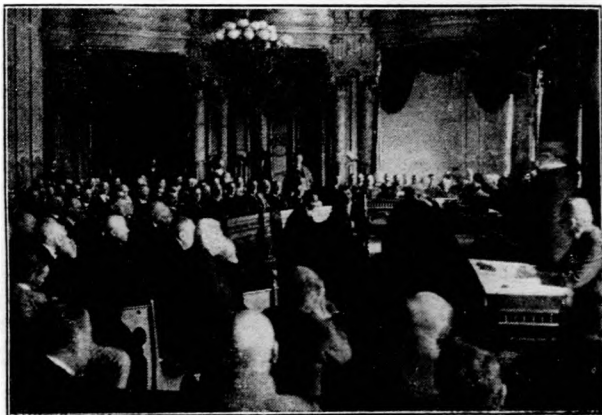
A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete idei közgyűlését június 22-én tartja *Kecskeméten*. Utána az alföldi borvidékre kiterjedő vándorgyűléseket rendez a helybeli vezető férfiak védnöksége mellett. Az Egyesület újból felirattal szándékozik fordulni a kormányhoz, hogy a szőlősgazdák létalapjait biztosítsa s ne engedje elpusztulni ezt a minden tekintetben belterjes és sokfelé ágazó nemzeti gazdaságot. Az egyesület idei vándorgyűlései *Mórott, Sárospatakon, Gyöngyösön* és a *Balaton* partján lesznek. Ezek a vándorgyűlések hívatottak arra, hogy tiszta képet nyújtsanak azokról a kivánságokról és teendőkről, amelyek a magyar szőlő- és borgazdaság szempontjából elengedhetetlenül szükségesek.

Csak jó géppel csépellessünk!

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekelt gazdatársadalom figyelmét, hogy cséplési szerződést csak olyan géptulajdonossal kössön, akinek a cséplőgépe jókabarban és biztonságosan üzemképes állapotban van. Győződjön meg tehát minden gazda erről, mielőtt a cséplésre leszerződne és tegye megfontolás tárgyává azt, hogy ha a jó cséplőgépet talán valami kevéssel magasabb percentért vállalja is a cséplést, még mindig olcsóbb munkát végez, mint az alacsonyabb percentért cséplő rossz gép, mivel a jókabarban lévő géppel cséplés esetén sokkal kevesebb a cséplési szeszvesztés. A rossz géppel cséplés esetén szemtermésünk öt-tíz százaléká kerül a kazlakba és lesz a madarak kész prédájává, vagy kicsirázik és úgy pusztul el. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a cséplési idény alatt repülő bizottságával ellenőriztetni fogja a gépek működését, ily módon is szolgálja öhaját a gazdaérdekek. A kamara ezenkívül felírta a kormányhoz és törvényes rendelkezéseket sürget a súlyos szeszvesztések elhárítása érdekében.

Főlemelték a só árát.

A pénzügyminiszter legutóbbi rendelkezésével újból szabályozta a sóárakat. Eszerint az ételsó nagybani ára métermázsánként 400.000 K, marhasó 250.000 korona. Az ételsó ára a kisforgalomban kilónként 4500 K, marhasó kilója 3000 K, a csomagolás külön 150 korona. A só után forgalmi adót nem kell fizetni.

Gazdakongresszus Szegeden a városháza tanácskozó termében.

A budapesti angol követet Mexikóba helyezték át. Sir Thomas Hohler budapesti angol követet kormánya Mexikóba küldötte fontos megbízással. A távozó követ nagy megértéssel és tárgyilagossággal végezte köztünk kötelességét és megnyerte a magyarság nagyrabecsülését. Az új követ: Earl Granville, eddigi kopenhágai angol követ, június elején érkezik meg Budapestre. Hohler vezérősa előtt egy újságírónak adott nyilatkozatában kifejezte reményét az ország boldogabb jövőjében és a csodálat hangján emlékezett meg Horthy Miklós kormányzóról.

Désy Zoltán hamvait Budapestre szállították. A világháborúban hősi halált halt *Désy* Zoltán országgyűlési képviselő és pénzügyminiszteri államtitkár holttestének hazahozatalára mozgalom indult meg, amelynek során Bethlen István gróf miniszterelnök részvételével megalakult a *Désy* Zoltán-emlékbizottság, amely meg is tette a szükséges lépéseket a hősi halált halt képviselő hamvainak hazaszállítására érdekében. *Désy*, mint ismeretes, 1915 március 17-én Kelet-Galiciában, a Dnyeszter mellett *Zalescsikiben* esett el s ott is temették el ideiglenesen. A bizottság kiküldötte április 28-án bontották fel *Désy* sírját. *Désy* holtteste egyszerű fenyőfakoporsóban nyugodott, de a holttestből már csak a csontváz és a ruhák maradtak meg. A személyazonosság megállapítása után kettős ércoporsóba helyezték el *Désy* Zoltán földi maradványait s Budapestre hozták. A temetés május 15-én, délután lesz a parlament előcsarnokából.

A jóvátételi bizottság hozzájárult a magyar-román egyezményhez. A jóvátételi bizottság jóváhagyta a magyar-román egyezményt, amelyben a két állam kölcsönösen lemond bizonyos kártérítési követeléséről, amelyek a békeszerződés létrejöttkor támasztottak.

Örök sírás.

Nem is kell néznem hófedte bérceidet,
És zúgva-zúgó folyamodnak árját —
Elég, ha vándorútamod
Lehajlok s futva megszagolgotam
A rét nyíló virágát!...

Nem is kell néznem bűvölő csodáid:
A végtelenbe nyuló, termő rónát,
Hullámos, kéklő tengered —
Hogy bú borongjon álmaim felett,
És fújjon a valóság!...

Hisz annyi szépség, báj van egy virágban,
Mely nő, virít és elhull lassan... lassan...
Elég, ha rátekinthetek. —
Hazám! hogy minden vesztett kincsedet
Végörömig — sirassam!...

Vályi Nagy Géza.

Kossuth Lajos szobra az amerikai Fehér Házban. Az amerikai magyarok kezdeményezésére Bezerédy Gyula szobrászművész elkészítette Kossuth Lajos és Washington György szobrát. A két nemzet barátsága jeléül az amerikai magyarok felajánlották a szobrokat a washingtoni Fehér Házban való elhelyezés végett az Egyesült-Államok elnökének. Coolidge elnök megleghangú beszéd kíséretében vette át a magyar és az amerikai szabadsághős szobrát s intézkedett, hogy azokat a Fehér Házban elhelyezzék.

Dalestély Csórón. A csóri református dalárda jól sikerült dalestéllyel fejezte be téli működését. Falusi dalárdától meglepő készséggel előadott irredenta dalaival aratott sikert annyira, hogy az előadást kétszer meg kellett ismételni. Az erkölcsi siker mellett nem maradt el az anyagi sem, mert az estélyek tisztán kilencszázötven ezer koronát jövedelmeztek.

Dombó Károly halála. Nagypénteken hosszas szenvedés után elhunyt Dombó Károly, a Hangya igazgatója, az Új Barázda és a Vasárnap lapkiadóvállalat felügyelőbizottságának elnöke. Dombó Károly 1876-ban született Ipolyságon. 1902-ben lépett a Hangya kötelékébe, ahol igen rövid idő alatt lett igazgató. Számos altruisztikus vállalatnak volt igazgatója vagy felügyelőbizottsági tagja, amely vállalatok megalakításában tevékeny részt vett. Az elhunytat április 19-én helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett a farkasréti temetőben.

A legénységi állományú hadirokkantak a miniszterelnök előtt. Néhány héttel ezelőtt a parlamentben a legénységi állományú hadirokkantak küldöttségét fogadta Bethlen István gróf miniszterelnök. A küldöttség előadta, hogy a legénységi állományú hadirokkantak nincsenek a HADRÓA kötelékében, semmiféle érdekképviselőik nincsen és a miniszterelnöktől azt kéri, hogy egy ilyen szervezet megalakítására az engedélyt adja meg. Második kérésük a nyugdíjak folyósítására irányult, a harmadik pedig arra, hogy a lakásügyek intézésénél kivánságaikat vegyék kellőképpen figyelembe. Bethlen miniszterelnök válaszában mind a három kérést illetően megnyugtatta a küldöttséget és kijelentette, hogy óhajtsaikat a legmesszebbmenő módon kívánja teljesíteni. A küldöttség tagjai megnyugvással vették tudomásul a miniszterelnök válaszát.

A német választásokon hetvenöt párt küzdött a mandátumokért. A német birodalmi választások hetek óta tartó küzdelme, amelyben nem kevesebb, mint hetvenöt politikai párt vett részt ötezer jelölttel, az elmúlt vasárnap jutott el a választások nagy mérkőzéséhez, mely az új birodalmi gyűlést megalkotta. A szavazást, mely lajstromos volt, vasárnap reggel 9 órakor kezdték el Berlinben és már délután 5 órakor befejezték. Elsőknek Marx birodalmi kancellár és Stresemann külügyminiszter kerültek ki győztesen a választásokból, amelyeknek az eredménye a német nemzeti párt sikerét jelenti. A választásokon egyik pártnak sem sikerült az abszolút többséget megszerezni. A szélső nemzetiek és a szélső baloldali pártok megerősödvé kerültek ki a küzdelemből.

Papi szabó! Szovik József reverenda- és cimadakesztő: Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

A nyomdászok sztrájkmozgalma vasárnap véget ért. A négyhetes nyomdai bérharc az elmúlt vasárnap véget ért. A harcoló felek között békés megegyezés jött létre s ennek eredményeként a nyomdászok hétfőn minden üzemből fölverték a munkát. Április 17-én kezdődött a nyomdászok mozgalma. Az elmergesedett bérharcba a kormány is beavatkozott, hogy közeledést hozzon létre a szembenálló felek között. Húsvét után a kereskedelemügyi minisztérium képviselőjének összehívására indultak meg az egyezkedési kísérletek. A nyomdatulajdonosok olyan javítást ajánlottak, amely szerint a nyomdászok nyolc hét alatt fokozatosan történő javítással elérnék békebeli fizetésük 80 százalékát. A nyomdászok kiküldöttjei elfogadták ezt az ajánlatot, de a főbizalmi testület elutasította s ezzel a helyzet ismét kiélesedett. A polgári napilapok a kormány hivatalos lapján: a «Reggeli Hírek» és az «Esti Hírek» című lapokon kívül nem jelentek meg annál a szerződéssel fogva, amely a lapkiadó vállalatok között fennáll. Ezt a szerződést a Szózat, a Nép és a Népszava kiadói egyszerűen megszüntették s lapjukat megjelentették mindaddig, amíg a belügyminiszter a sajtószabadság és a közrend megvédelése érdekében be nem tiltotta az összes lapok megjelenését. Most azután már a munkásság is komolyabban fogta fel a helyzetet, s végre az elmúlt vasárnap a munkások elfogadták a munkaadók előbb felajánlott bérjavító javaslatát. Így a munka a fővárosi nyomdákban megindult és a belügyminiszter is hatályon kívül helyezte a rendeletét. Természetes, hogy a munkások bérjavítása áthárul a lapkiadókra. Ez a teher ismét a lapokat sújtja, amelyek pedig eddig is csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták fenntartani magukat. A lapkiadók szindikátusa nem is háríthatja ennek az újabb tehernek a viselését teljesen az olvasótáborra, hanem kénytelen más úton-módon biztosítani a lapok életképességét. Az elől azonban mégsem térhet ki, hogy ne forduljon az olvasóközönség megértéséhez és áldozatkészségéhez, amikor kéri, hogy a tehernek egy elenyészően csekély hányadát vegye magára. Ha az olvasótábor ezt nem vállalná, akkor minden lap megjelenését be kellene szüntetni a súlyos ráfizetés miatt. A magyar újságolvasótábor megértéssel fogja fogadni ezt a kényszerű lépést, amelyet elkerülni lehetetlen volt. A Vasárnap a reá hárult újabb terhet a többi lapnál kisebb mértékben hárítja olvasóira olyformán, hogy a Vasárnap egyes számainak ára 1500 korona lesz. Mi bízunk hűséges olvasóinkban, akik mindenkor megértéssel viseltettek lapjukkal szemben s nem hagyták azt cserben soha sem. A mostani válságos napokat is át fogjuk élni, mert a mi táborunk az a nép, amelyet hűségében és szeretetében megintani nem lehet. Mi is híven szolgáljuk a magyar gazdátársadalom érdekeit, önmagát szolgálja tehát, aki támogatja az eszme küzdő eszközeit, a lapot, amelyben megnyilatkozik ennek a társadalomnak minden ügyes-bajos dolga. A magyar gazdátársadalom meg fogja mutatni, hogy hetilapja, a Vasárnap nem roppanhat össze a ráakart teher alatt.

Pusztító orkán a Dunántúlon. A mostanihoz hasonló tavasi időjárásra a legöregebb emberek is alig emlékeznek. Az egész országból pusztulás híre érkezik. Gyöngyös vidékén a napokban nagy felhőszakadás volt s a hegyekről hirtelen lezúdult víztömegek három községben okoztak irtózatot pusztítást. Gyöngyöspáton négy halottja van a viharának. A somogy megyei Kiskörpád és Nagybajom között pusztító jégeső esett. Az országút két oldalán az árkokban a vihar után háromnegyed méter magasságban állott a jég, ahogy a hatalmas eső odahordta. A mező pedig sok helyen olyan volt, mintha hó födte volna be. Veszprém megyében Herend és Bánd községek határát verte végig a jég, mely félóra alatt valóságosan letarolta a zöldülő vetéseket. A legszörnyűbb ítéletidő azonban Zircen tombolt, ahol április 26-án hirtelen óriási méretű forgószél támadt, amely útjában mindent elpusztított. A forgószél útját félelmetes dübörgés kísérte. Az útjában volt hatalmas élőfákat tövestől kidöntötte, a kerítéseket egyszerűen szétszórta s a temetőben 14 sírkövet feldöntött, a sírokat pedig valósággal felszaggatta. A forgószél 20 ház tetejét tépte le. A kárt 150—200 millióra becsülik.

A ruszinkói magyar nőket súlyosan megszegényítették. A ruszinkói magyarság húsvéti ünnepi hangulatát teljesen megtörtönte az a botrányos eset, hogy Tecső községben a szolgabírói hivatalnak a határátlépési igazolványok céljára átadott könyvecskéiben eddig ismeretlen személyek azt a megszegényített cselekedetet követték el, hogy a nők fényképein bajuszokat rajzoltak tintával. Emiatt Tecső község Ungvárra küldöttséget menesztett Jaross Gyula magyar kizsádpárti igazgató vezetésével a kormányzó elé, akinek panasziratot nyújtottak át. A panaszírat a kormányzótól gyors és a sértés súlyának megfelelő elégtételt kér, a kihívóan viselkedő tisztviselőnek felelősségrevonását, elbocsátását és a legszigorúbb megtorlást követeli.

Zielinszky Szilárd meghalt. Zielinszky Szilárd műegyetemi tanár, a Fővárosi Közmunkák Tanácsának elnöke szívbajban 64 éves korában elhunyt. Halála súlyos vesztesége a magyar műszaki tudományaknak. *Az ország vashájdít ő tervezte és a vasbetonépítkezést is ő honosította meg.* A nemrégiben alakult Magyar Mérnöki Kamara elnöke volt. Temetése nagy részvét mellett szerdán volt a Kerepesi temetőben, a főváros által adott díszsírhelyen. Utolsó útjára a közélet vezető barátainak és tanítványainak sokasága kísérte.

Mennyi lakbért kell fizetni a májusi negyedre? A népjóléti miniszter a lakbéréket rendeletben szabályozta. A rendelet szerint májusra már aranykorona alapon kell fizetni a lakbért. Ennek mértéke az 1917. november 1-jei bér. Májusra ennek a bérnek 7 százaléka fizetendő arany valutában. Vagyis, ha valaki 1917. november 1-én 100 korona negyedévi bért fizetett, akkor most ennek 7 százalékát, vagyis 7 koronát fizet aranyvalutában. Mivel egy aranykorona egyenlő 16.000 papirkoronával, a bérlő 7-szer 16.000, vagyis 112.000 papirkorona lakbért fizet a májusi negyedre. Ehhez jön még ennek 25 százaléka kincstári részesedés, 28.000 korona és 5 százaléka közüzemi pótlék címén 5600 korona, vagyis összesen 145.600 koronát tesz ki végösszegében a májusi negyedre fizetendő bér. A közüzemi pótlék helyenkint változik. A rendelet szerint a lakbért május 15-ig kell lefizetni

A vitéségi érmek igazolása. A vitéségi érmek tulajdonosa különböző előnyökben részesülhet a nemzet elismeréséből. Azonban a volt csapattest által a vitéségi érméről kiállított igazolvány nem elegendő a hatóságok előtt. A hatóságok előtt *hitelesen* kell igazolni a vitéségi érem adományozását. Különösen fontos az igazolási eljárás ismerete azoknak, akik elvesztették kis igazolványukat. A hatóságok előtt a vitéségi érem adományozását a «Rendeleti Közlöny» ama számával, esetleg hiteles kivonatával kell igazolni, amelyben az adományozást annak idején kihirdették. Természetesen nagyon kevesen vannak abban a helyzetben, hogy birtokukban legyen a «Rendeleti Közlöny» vagy tudják a Közlöny számát. Aki tehát a vitéségi éremre való jogosultságát igazolni akarja, személyi és katonai adatainak felsorolásával a Hadtörténelmi Levéltár 4. osztályához forduljon azzal a kérelemmel, hogy hiteles igazolványt állítsanak ki részére. Ezek az adatok szükségesek: Név, születési hely és év, csapattest, mikor és melyik csapattest kötelékében kapta az érmet, vagy ha tényleg nem kapta meg, milyen időben adományozhatták. A Hadtörténelmi Levéltár ezután megállapítja az adományozás tényét és hiteles iratot küld a kérelmezőnek a vitéségi érem jogosultságáról. Természetesen nehézségbe ütközik az igazolás akkor, ha az ezred, csapattest iratai elvesztek és így a «Rendeleti Közlöny»-ben az adományozást nem közölték. Ebben az esetben két tényleges tisztelt kell igazolni, hogy az illetőnek ezt vagy azt a kitüntetést adományozták. Ezt a kérvényt a honvédelmi minisztériumhoz kell beadni, amely, ha elfogadja az igazolást, a «Rendeleti Közlöny»-ben utólag kihirdeti. A kérelmezők sok esetben olvashatlanul írnak, ezért vagy jól író emberrel irassák meg kérvényüket, vagy a járási székhelyen lévő Népgondozó Kirendeltségnél adják elő kérelmüket, amelyet továbbítanak a Hadtörténelmi Levéltárhoz. Az érdemdíjak kifizetését szintén a Népgondozó Kirendeltségeknél kell kérelmezni. A díjakat éventekint fizetik ki. Ma az érdemdíj alacsony, de lehetséges, hogy az állam pénzügyi helyzetének javulása szerint megváltják, felemelik a díjat.

Május 20-án tárgyalják Károlyi Mihály gróf és társai bűnügyét. A királyi ügyészség tudvalevően Károlyi Mihály gróf, Garami Ernő, Halvany Lajos báró, Kunfi Zsigmond, Buchinger Manó és még három emigráns ellen magyargyaláló cikkeik és beszédek miatt a magyar állam és nemzet megbecsülése ellen elkövetett vétség címén vádiratot adott. A büntetőtörvényszék május 20-ikára tűzte ki a per főtárgyalását. Minthogy valószínű, hogy egyik terhelt sem fog a hivatalos lapban közzétett idézésre megjelenni, a törvényszék in kontumaciám fog fölöttük törvényt ülni.

A postai értékcikkek új ára. Május elsejétől kezdve a postai értékcikkek és értékes nyomtatványok ára a következő: 1. *Levelezőlap:* a benyomott 20 korona postabélyeg-értéken felül darabonként 50 korona. 2. *Szállító-levél:* a pénzügyi illetékkel együtt darabonként 150 korona. 3. *Utánvételes szállító-levél:* a pénzügyi illetékkel együtt darabonként 200 korona. 4. *Postautalvány-ürlap:* darabonként 100 korona. 5. *Hivatalos postautalvány-ürlap:* darabonként 1000 korona. 6. *Postai megbízás-lap:* a benyomott 20 korona postabélyeg-értéken felül darabonként 150 korona. 7. *Postai megbízás (jegyzék):* darabonként 50 korona. 8. *Fedezeti lap:* darabonként 100 korona. 9. *Frankócedula:* darabonként 150 korona. 10. *Árubevallás:* darabonként 50 korona. 11. *Értéklevélhözlet:* darabonként 150 koroua. 12. *Táviratlap, közönséges, sürgős (hirlap):* darabonként 100 korona. 13. *Szelvényes táviratlap (magán vagy állami):* darabonként 200 korona. 14. *Tábori postai levelező-lap (csak hivatalos használatra):* 100 darab 20 korona.

Egy hónapban másfélszer temetés Budapesten. A főváros temetőiben március hónapban 1661 temetés volt. A kerepesi-úti temető 179, az Újtemető 1134, a farkasréti 124, az óbudai 110, a farkasréti izraelita 13, az óbudai izraelita temető pedig egy halottat fogadott be.

Műkedvelő előadás Battonyán.

A battonyai műkedvelő gárda március hó 25-én helybeli szerzőnek, dr. Adamkovits Ágostnak «A Fénykép» című háromfelvonásos bohózatát adta elő igen nagy sikerrel, úgy hogy az előadást meg kellett ismételni. A szereplők: Borl Ernő, Nagy Jenőné, Gyürky Edit, Török Irén, Lepsik Jánosné, Lepsik János, Maurer Pál, Iklády Béla, dr. Adamkovits Ágost, Nagy Jenő, Frech Miklós valamennyien kitűnően megállották a helyüket. Az előadást dr. Bogdán György rendezte. — (Bekülte: Borl Ernő, Battonyáról.)

Az Egyesült Államok elnöke beszüntette a fogadások alkalmával szokásos kézfogást. Hefflin szenátor szemrehányást tett Coolidge-nak, az amerikai egyesült államok elnökének amiatt, hogy eltörölte a fogadások alkalmával szokásos kézfogást, ami az amerikai polgárnak kiváltságát jelenti. Coolidge elnök válaszában kijelentette, hogy erejét olyan ügyek számára akarja fönntartani, amelyek a nemzet számára fontosabbak. Mint a végrehajtó hatalom fejének, teljes energiájára szüksége van, hogy Amerika jólétét megővja. Az elnök az újrú fogadás alkalmával jutott arra az elhatározásra, hogy a kézfogást beszünteti, mert *újrú után úgy ő, mint felesége napokig betege volt a túleröltetésnek.*

Huszonkétmillió telefont használnak a világon. Egy amerikai szaklap közli, hogy 1922-ben Észak-Amerikában 15.557.000, Európában 5.903.000, Ázsiában 683.000, Ausztráliában 330.500, Dél-Amerikában 283.000, Afrikában 122.000 telefonkészülék volt forgalomban. A földkerekségen tehát összesen 22.037.000 telefonkészülék volt használatban. Az üzembekerülő telefonkészülékek száma évenként körülbelül egymillióval növekszik.

Napkúráló kutyák. Egyik amerikai lapban arról olvasunk, hogy Newyorkban egyik luxusállatkórház tetején sűtkérező termeket építettek a beteg kutyák számára, ahol a kutyák *évi nyolcezer dollár ápolási díjért napkúrát vehetnek.* Emszorl a szívünk, ha azokra a szegény, csenevész magyar gyermekekre gondolunk, akikre jobban ráferne a napfürdőzés, mint az amerikai kutyákra. De sajnos, értük még magyar koronában sem fizeti meg senki a «gyógydíjat».

Meghalt a leghíresebb hortobágyi gulyás. A Nagy-Hortobágy pusztának gyásza van. *Fülöp* János hortobágyi híres gulyászszámadó, az ökörcsorda pásztora 72-ik évében Debreczenben meghalt. A gyönyörű számler a nagy pusztának legrégebb, legbecsületesebb pásztora volt. *Több mint félszázad évig pásztorokodott a pusztán s 40 évig számadó volt.* Az ökörcsordának 28 évig volt a számadója. Irok, festők, szobrászok megörökítették, a legelső magyar etnografusok róla mintázták az alföldi magyar pásztorát. A rendes, böles, jóízű pásztor ember Hermann Ottónak barátja volt. *Jókai az örökszép "Sárga rózsá" regényében őt festi meg, az öreg József főherceg is sokáig komaságot tartott vele. Ferenc József királyunk 1891. évi hortobágyi látogatása alkalmával a királyi vendégnek és kíséretének Fülöp számadógazda sütötte az ökröt, amiért a király sajátkezüleg adott neki két aranyat. Deti Mátyásnak a csodálatos nagytudású híres hortobágyi orvosnak, a nevető magyar pusztai bölcsnek is egyik bizalmasa volt a most elhunyt öreg pásztor, aki a hortobágyi pásztorok között mindig az elsők közé tartozott. 1883-ban az első gulyás-bált is Fülöp uram rendezte a hajdani híres debreczeni Koronában. A csárdást különben nálánál szebben senksem tudta táncolni. A debreczeni hálás jószágtartó gazdák hűségét, becsületességét többször nagy pénzjutalmakkal is jutalmazták. Debreczen és a pusztá nepe méltán gyászolja az érdemes öreg pásztor.*

Álom a levegőben. Az angol kereskedelmi repülőgépek nem sokára hálófülkéket létesítenek, hogy az utasok éjjel kényelmesen kialudhassák magukat. A pilóták szívesebben repülnek éjjel, mint nappal, mert a légköri viszonyok éjszaka jobbak. Az égi levegő sokkal tisztább: a várost éjszaka már ötven kilométer távolságból meg lehet különböztetni arról a szétszóródó pótfényről, melyet maga köré terjeszt. A pilóta pedig nemcsak térképe és iránytűje után igazodhat, hanem tájékozta magát a különböző pontokon elhelyezett világítótoronyok is, melyek bizonyos időközönként fénypésmákat lövelnek fel. A motorok tökéletessége folytán ma a kényeszerű leszállások majdnem elkerülhetők. De ha erre is kerül a sor, a pilóta radiografikus útján érintkezhet a földdel s egyetlen villamosgomb megnyomásánál ejtőernyőt bocsáthat le, mely hatalmas magnéziumfényt gyújt és több percig megvilágítja az alatta levő tájat. Az éjszakai repülőgépeket fehér és színes lámpákkal látják el, hogy figyelmeztessék a többi aeroplánokat a közelségükre és irányukra. Közben pedig, míg a motorok kattognak, hálófülkékben horkolnak az utasok. Tízezer méterre a föld felszínétől.

Hétszázéves Balaton község egyik harangja. *Csintalan* József a miskolci harangokról érdekes tanulmányt írt. A cikk közlése során fölemlíti, hogy Csonka-Magyarország legrégebb harangja Borsodmegye egyik kis öreg magyar községében rejtőzik. A borsodmegyei Balaton község *egyik harangja 1272-ből való.* A 700 éves harangon *"Rex gloriae veni cum pace"* felírás olvasható.

Kik és hogyan gyilkolták meg az orosz cári családot? Az orosz cári család sorsa még mindig élénken foglalkoztatja az emberiséget. Hol itt bukkan fel a hír, hogy valamennyien élnek valahol távol Sziberiaiban, hol szemtanuk beszélnek a meggyilkolásuk történetét. Most ismét az utóbbiak közül jelentkezik valaki. 1918 júliusának végén ugyanis, néhány nappal a cári család meggyilkolása után, *Kolcsak* tengernagy hadserége tudvalegyen megszálotta Katharinenburgot és a Kolcsak-kormány igazságügy-minisztere, *Telberg* vizsgálatot indított a gyilkosság körülményeinek kiderítésére. A vizsgálat során kiballagták tanuként *Kobylinsky* ezredet, vádlottként pedig három vörösgárdistát, névszerint *Medvedjev*, *Broskurjakov* és *Jakimov* földműveseket. Medvedjev vallomása szerint *Jurovskij*, a különítmény parancsnoka, éjfél tízenként órákor költötte fel a cári családot és egy óra múlva a cár, a cárné, a négy nagyhercegnő és a kísérőikben volt személyzet elhagyta szobáját. A cár karon vitte a kis trónörökösöt. Levezették őket a földszint egyik sarokszobájába. Nyilván sejtették, milyen sors vár rájuk, de egyikük sem szólt egy szót sem. Csakhamar belépett *Jurovskij*, a politikai titkos rendőrség és hét lett gárdista kíséretében. *Jurovskij* kiküldte *Medvedjevet* és mikor ez néhány perc múlva visszatért, az egész család, a trónörökös kivéve, már holtan feküdt a padlón. A cári családdal együtt kivégezték az orvost és a háromtagú szolgazemélyzetet is. Mikor *Medvedjev* a szobába lépett, a trónörökös még élt és hangosan nyögött. *Jurovskij* még háromszor rálőtt és a trónörökös elnémult. A holttesteket felrakták egy teherautóra, leterítették katonaköpnyegekkel és az autó elrobogott. A szobában felmosták a vért, rendelt csináltak és hajnali háromra véget ért a tragédia. *Jakimov* vádlott előadása szerint *Jurovskij* közvetlenül a kivégzés előtt ezzel fordult a cárhoz: *"Nikolaj Alexandrovics, önt kivégezték ki akarják szabadítani, kénytelenek vagyunk tehát önt kivégezni"*. A következő pillanatban már eldőrdültek a revolverlövések.

Figyelem, nagyon fontos! «Ámor» bajuszpedrő és bajusz-növesztő legjobb a világon. Mindenütt kapható!

Két tőzsdés húsz milliárdot sikkasztott. Az utóbbi időben oly gyakori sikkasztások között is kiemelkedik *Weisz* Emil budapesti bankár és fia, *Oszi* (*Weisz*) Gyula esete, akik *húsz milliárdra károsították meg üzletfeleiket s azután repülőgépen Prágába szöktek, ahol nyomuk veszett.* A nyomozás adatai szerint valószínűleg Erdély felé vették útjukat, ahol dúsgazdag rokonaik vannak. A rendőrség körözövelel bocsátott ki ellenük s a nyomozás folytatásához a külföldi rendőrségek segítségét is kérte.

A fogadás vége. Izgalmas jelenet játszódott le a napokban a Rudas-fürdőnél, a Gellérthegy meredek sziklás oldalán, ahol egy munkáskülső ember kapaszkodott fel a sziklára s körülbelül 18—20 méter magasságban kétségbeesetten kiáltott segítségért. A szorongatott helyzetben levő embert a kivonult tűzoltók mentették meg a lezuhanás veszedelmétől. Mikor sikerült a földre érni vele, elmondta, hogy Horváth István a neve, napaszomsz is hogy azért kapaszkodott fel a Gellérthegy szikláin, mert egy ismerősével fogadást kötött, hogy fel tud mászni. A rendőrség a porlángt hegymászó ellen eljárást indított, mert a Gellérthegy szikláin felkapaszkodni szigorúan tilos.

Kopinics újra megszökött, de elfogták. Kopinics Jenő, a hírhedt sikkasztó, akit két hónappal ezelőtt Bukarestben tartóztattak, megszökött a börtönből. Kopinicsot azonban néhány óra múlva újra elfogták.

A kilakoltatás legújabb módja. Párját ritkító módját találta ki a kilakoltatásnak *Almás* Ferenc, a pozsonyimegyei Ogalla községben lakó háztulajdonos. Egy lakójának, *Szóllósi* Józsefnek többször felmondott, de az nem ment ki a lakásból. Egy éjjel Almási paraszat dobott lakója műhelyébe, amely tüzet fogott. A lángok felcsaptak a tetőre, úgy hogy a lakó arra ébredt, hogy ég a feje fölött a ház. Fellármázta a vele egy fedél alatt lakó háziurat, aki — nehogy a gyanút magára tereje — segített is az utólsóban a szomszédokkal együtt. A házat megmentették a pusztulástól, de a műhelyben odaégett kétezer cseh koronát érő ruhanemű és kilenc zsák gabona. A tűz után a csendőrség nyomozni kezdett és kiderült, hogy a háziúr volt a gyújtogató. Almásit tartóztatták. Beismerte, hogy azért gyújtotta fel lakója műhelyét, hogy *ezzel költözésre bírja.* A különös felfogású háziurat bevitték a pozsonyi államügyészség fogházába.

Harisnya helyett — szalma. A fővárosban egy hivatalnoknál *Bacsai* Ferenc lapkihordótól két tuat harisnyát vásárolt nyolcszáz ezer koronáért. Amikor *Bacsai* a csomagot átadta, kicserélte s a hivatalnoknál csak a lakásán vette észre, hogy a csomagban harisnya helyett szalma és rongy van. A károsult följelentésére *Bacsait* előállították a főkapitányságra, ahol tagadta, hogy a csalást ő követte el. Egy barátja, akiről csak annyit tud, hogy *Dezsőnek* hívják, kérte meg, hogy segítsen a harisnyák eladásában és ezért száz ezer koronát adott neki. *Bacsait* a rendőrség letartóztatta.

Ökölcspással agyonverte és elásta a feleségét. A Várban, a Tárnok-útca 26. számú ház házmeesterének, *Forró* Istvánnak napokkal ezelőtt eltűnt a felesége s az a gyanu merült fel, hogy az asszonyt *Forró* gyilkolta meg. A házmeester bevitték a főkapitányságra, ahol hosszas vallatás után elmondotta, hogy a feleségével összeveszett s az asszony ott akarta hagyni őt. Amikor csomagolt, újra veszekedni kezdtek s akkor egyetlen ökölcspással agyonverte a feleségét. A holttestet a Halászbástyán lévő Hunyadi-szobornál ásta el. Detektívek mentek ki a megjelölt helyre, ahol meg is találták a holttestet. *Forró* letartóztatták.

A szerelem mindent legyőz. *Valace Jones* londoni kereskedő hosszú ideig hitettege házassági ígéreteivel a húszesztendő Dora *Cusdent*, aki türelmesen várakozott az esküvő napjának kitűzésére. Néhány hónappal ezelőtt azonban megtudta, hogy *Jones* hűtlenül elhagyta s már feleségül is vett egy másik leányt. Kétségbeesésében bosszút akart állni volt vőlegényén. Vitrólét vásárolt és elment *Jones* lakására. Le akarta önteni *Jonest* vitriollal, de ebben a pillanatban odaugrott elébe *Jonesné* s az ő arcát érte a maró folyadék. Dora *Cusdent* a bíróság elé kerül. A tanukihallgatások során megjelent a bíróság előtt *Jonesné* is. Fátyollal volt letakarva arca. A bíró arra kérte, hogy vegye le a fátyolt. *Jonesné* engedelmeskedett. Mikor lehullt arcáról a fátyol, a bíró és mindenki, aki a teremben volt, megdöbbenve nézte a rettenetesen elcsufított arcot. *Valaha gyönyörű arca volt Jonesnének s most valóságos halálfehérré került elő a fátyol alól.* A vitriol leégetté arcáról a húst. «Szerencsétlenségem — mondotta az elcsufított fiatal asszony a bíróság előtt — most már nem okoz nekem semmi fájdalmat. Meggyőződtem róla, hogy férjem igazán szeret és szerelmünket egyedülállóan nem befolyásolja arcom rátsága. Férjem nagy gyöngédséggel mindent elkövet, hogy boldognak érezzem magamat.» A bíróság meghatva hallgatta ezt a vallomást, de meghatotta a vádlott viselkedése is. Dora *Cusdent*, amikor a szerencsétlen *Jonesné* vallomását hallotta, zokogva mondotta a bírónak: «Már megbűnhődtem azért, amit tettem, nincs olyan büntetés, mellyel jobban sújthatnák. Látom, hogy *Jones* mennyire szereti feleségét, ennél nagyobb fájdalom már nem lehet számomra.»

Orth János állítólag megkerült — holtan. A newyorki Columbus Hospital Extention kórházban meghalt egy *Owen N. Orlow* nevű beteg. Másnapra szárnyra kelt az a hír, hogy a halott az *eltűnt Habsburg főherceggel azonos*. Az amerikai lapok megírták, hogy szívbajban halt meg és igazi kilétét néhány barátja előtt elárulta. Bizalmas körökben részletesen elbeszélte eltűnésének előzményeit, Ferenc Józseffel való összekülönbözését, amely odáig vezetett, hogy *ketté törte kardját az uralkodó előtt, letépte és lábához vágta rendjeleit és elhajózott Dél-Amerikába*. Ettől az időponttól kezdve Orth János eltűnt a történelem szinpadáról. Tudjuk azonban, hogy évről-évre a világ különböző tájain mindig felbukkan valaki, aki *Orth Jánosnak* adta ki magát. Pozitív bizonyítékok most sem állnak rendelkezésre a halott igazi kiléte felől. Az állítólagos Orth János holttéstét nem égették el, mert nem akarták megnehezíteni az esetleges hiteles fölismérést. A holttést megőrzésén kívül a felismerés megkönnyítésére egy szobrász halotti maszkot vett fel az elhunytól. A halottat János Salvátor név alatt temették el a barátai. Állítólag Rio de Janeiróban egy vasládában vannak az iratok, amelyek Orth János személyazonosságát és a mayeringi tragédia hiteles történetét igazolják. Ezt a vasládát Bécsből való távozásakor bízták rá. Ekkor meg kellett esküdni, hogy 1927. március 23-ika előtt nem hozza nyilvánosságra Rudolf trónörökös halálának történetét.

Cserkészünnep a fővárosban.

A cserkészek sorfala között haladnak el a cserkészvezetők.

A házasság tízparancsolata. Egy amerikai milliomos leánya a modern házassági tízparancsolatot a következőkben közölte: 1. Hadd, hogy az urad legyen az úr a házban. Ha nem becsülöd a képességeit, akkor már nem is szereted többé. 2. Főzz jól. Ha nem tudsz főzni, akkor mindenáron szerezz jó szakácsot s gondoskodj arról, hogy az étel idejében legyen az asztalon. 3. Otthonodat tedd vonzóvá és kényelmessé s ha zenélni tudsz, úgy énekelj és muzsikálj férjednek az esti órákban. 4. Tanulmányozd a vérmérsékletét és cselekedj annak megfelelően. 5. Ne tedd minden bajját az uradat felelőssé. Sok esetben az asszonyt kellene felelőssé tenni. 6. Bizzál az uradban. Ne kételkedj a szavakban, amikor megmagyarázza, miért maradt ki későig. 7. Ne bosszantsd. A legtöbb férfinak úgy is megvan a maga baja. 8. Érdeklődjél férjed dolgai iránt. 9. Gyakorold szavazati jogodat és ő büszke lesz rád. 10. Légy kissé szenvedélyes és figyelmes vele szemben. Udvarolj neki.

Meghalt az eleven villámhárító. Most halt meg nyolcvan- esztendőskorában *Blétran Cézár*, az a híres madridi ember, akin nem fogott a villámcsapás. Csodálatos ember volt, a természetnek valamely különös titkát hordta magában, mert többször érte villámcsapás és csak egyetlenegyszer értott meg neki, akkor is jelentéktelen mértékben. Első ízben huszonegyszendős korában érte villámcsapás. A ruhája leégett a testéről, de ő maga teljesen sértetlen maradt. Néhány héttel később ismét belécsapott a villám s ekkor kissé meggyöngyült tőle a látása. Esztendőekkel később egy templomnak a tornyába sújtott a villám. A mellette álló embert megölte, de neki semmi baja sem történt. Egyszer kiránduláson volt a fiával, irtózatos vihar támadt felhőszakadással. *Blétran* egy hatalmas fa alá menekült. Alig állt ott néhány percig, a villám becsapott a fába, kettéhasította hatalmas törzsét, *Blétran* fiát megölte, ő maga azonban ismét sértetlen maradt. Utoljára tavaly csapott le rá a villám. Otthon ült a szobájában. A háza elpusztult, de neki semmi baja sem történt.

A legöregebb ember. A *Wembley* angol városban ez év nyarán megnyíló országos angol kiállítás egyik szenzációja egy délafrikai félvad férfi lesz, ki nem kevesebb, mint százharmincesztendő. Ezt a matuzsálemi korú vadmembert nemrégiben fedezték föl a délafrikai *Prieska* közelében. Arca, melyet megszámlálhatatlan mély ránc borít, olyan barna, hogy semmi emberi vonás többé fel nem fedezhető rajta és azok, akik látták, azt állítják, hogy a majomhoz való hasonlatossága még azáltal is növekszik, hogy a magas kor teljesen meggörbítette hátgerincét.

Elszakíthatatlan ruhát csinált egy angol. Egy *Dennis Brádcy* nevű angol cikket közöl az egyik londoni folyóiratban és közhírré teszi, hogy feltalálta az elszakíthatatlan ruhát. Az új kelmetű dröszöléssel vagy húzással lehetetlenség elnyújni, úgymond. Ezután az ember életében egyetlenegyszer kell hogy elmenjen a szobához, mert a szövet kitarthat az emberi életnél. Aki több ruhát akar csináltatni, avagy pazarló vagy divatbáb. Az angol lap cikkét ugyancsak dühösen olvashatják a szövetségárosok.

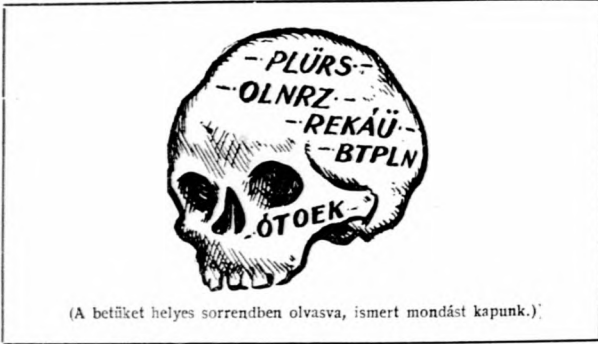
A legdrágább hegedű. A világon a legmagasabb árat egy hegedűért eddig *Zimbalist* Errem, a világhírű orosz hegedűművész fizette, amelyért a művész nem kevesebb, mint 33 ezer dollárt adott. A művész egyébként arról nevezetes, hogy az egész világon neki van a legértékesebb hegedűgyűjteménye. Ennek a gyűjteménynek párja csak *Skóciában* található, ahol egy kolbászgyáros tulajdonát képezik az értékes hegedűk, aki ugyan maga nem játszik rajtuk, de mást sem enged hozzájuk nyulni. A drága hangszor 1715-ben készült, a híres olaszországi *Stradivari* munkája. *Zimbalist* francia földről vitte Amerikába s rendkívül vigyázott reá. Mindig mellette volt a hajón s magát a hegedűt egy életmentő övben tartotta az egész tengeri út alatt.

Robbantó sugarakat talál föl egy angol tudós. *Grindell Mathews* angol természettudós olyan sugarakat talált fel — rövid táviraat jelentette már — amelyek bizonyos távolságból robbanó anyagokat robbantanak föl, a repülőgépek és autómobilok motorjait megállásra kényszerítik, villamos lámpákat gyújtanak meg stb. Ezekről az érdekes kísérletekről részletesebben számolnak be a most érkezett londoni lapok. *Grindell Mathews* üvegből készült hamutartóra helyezett fémlapon levő csipetnyi puskaport négy és fél méter távolságról felrobbantott. De nemcsak a puskaport robbantotta fel ez a titokzatos sugár, hanem áthatolva a szigetelőül szolgáló üveghamutartón, a szintén elszigetelt lábónálód asztal lapján zeg-zugos vonalban haladó mélyedéseket hagyott hátra. Majd egy petróleummal hajtott motor működését szakította félbe és egy kétszáz Volt-erősségű villamoslámpát meggyújtott. E kísérletek után nagyobb távolságból próbálta ki a sugarak hatását. Húsz méter távolságból megölt egy patkányt, átlukasztotta egy növény leveleit, töltényt robbantott fel, villamos és olajlámpát gyújtott meg, felrobbantotta egy repülőgépet és egy autómobil magnesét stb. Ezidőszent még nagyobb távolságra folytatja kísérleteit s annyira bízik a sikerben, hogy szerinte hárommillió font költséggel London körül olyan berendezést lehetne megvalósítani, amelynek segítségével bárholonnan jövő légi támadást el lehetne hárítani, sőt az ostromló repülőgépeket egytől-egyig leszállásra lehetne kényszeríteni. Ezek a titokzatos sugarak az embert néhány napra harcceptelenné teszik, sőt meg is ölhetik. Egy ily kísérlet alkalmával egy embert egész napig tartó önkivületi állapotba hoztak a mintegy száz méter távolságról jövő sugarak, melyek hatáskörébe véletlenül belekerült ez az ember. Pedig e kísérlet során csak a leggyengébb sugarakat alkalmazta a feltaláló. Természetes, hogy a titokzatos sugarak a lövészárkok védelmére is alkalmasak s amennyiben a feltaláló reményei csakugyan valóra válnak: a hadászat eddigi eszközeit és berendezését teljesen újjá kell alakítani.

A régi jó világ. Valahányszor mostoha sorsunkra gondolunk, egykönnyen átsiklik emlékezésünk a régi jó időkre és bár minden időnk megvoltak a keserűségei, irigykedve nézzük apáink és dédapáink boldognak hitt napjait. A maihoz képest ugyancsak jó világ volt a háború előtt, de hogy száz éve milyen jó lehetett, azt megtudhatjuk abból a följegyzésből, melyet egyik vidéki városkában találtak az akkori — korcsmaárakról. Mint ebből megtudjuk, a legeslegdrágább étel volt a rostélyos, amiért nem kevesebb, mint *nyolc krajcárt kellett fizetni* az éhes vendégnek. A csirkesült, kacsaült, no meg a jóféle tejfőzős csirkepaprikás mindössze *hét krajcárt* kostált, míg öt krajcárért a borjú- és disznósültlekből eshetett a válogatás. A két krajcáros tésztaól már ugyancsak nem sajnálta a zsírt, meg a tejfőt a szép korcsmaáros, úgy legalább jobban csúszott a garatra a kétkrajcáros homoki bor. A legérdekesebb, amiről ez az írás megemlékezik, az, hogy e régi jó világ korcsmaósa az ebédhez *ingyen adta a levest*. Ugyan vajjon mit is kérhetett volna érte? Bezzeg, nem úgy ma, mikor ezer korona a «maximált» ára a levesnek.

REJTVÉNYEK

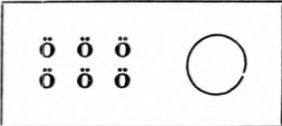
1. Képrejtvény.

(A betűket helyes sorrendben olvasva, ismert mondást kapunk.)

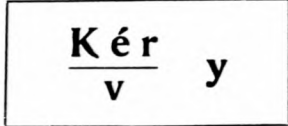
(Beküldte: Urbányi Ferenc, Legéndről.)

2. Tréfás rejtvény.

(Beküldte: Weing Mariska, Bere-mendről.)

3. Belürejtvény.

(Beküldte: ifjú Éva Béla, Szabadszentkirályról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 20-ik számunkban közöljük.

A 14-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Adtál Uram esőt...**
2. Szótagejtvény: **Nem azé mindig a rózsza, aki a bokrot ültette.**
3. Számrejtvény: **A leány 19, anyja 38, apja 43 éves.**

Megejtették: Király Róza, Jankovics Mátyás, Thürmer Pál, Tóth György László, Baranyai Etelka, Szücs János, Pardi Ferenc, Gulyás Imre, Bene János, Utassy Gábor, Bordás Antal, Soós Lajos, Aradsiky György, Nyíri Eszti, Gáspár Ilonka, Kiss Antal, Galambos Miklós, Hlavicka Alajos, L. Molnár Pál, Mravkó Pipi, Bagi Endre, Marosi Ferenc, Lemle Imre, Vaskó Mihályné, Molnár László, Böröcz János, Ábrahám Juliska, Szabó Lajos, Linka András, Batta Pál, ifj. Spissák János, Láng Rudolf, Balogh Imre, Jámbor Sándor, Hegedűs András, D. Kiss Józsefné, Tóth A. Antal, Róth Lajos, Kovács Sámuel, Scherz Lőrinc, Blaskovits Gyula, Hornyák Etelka.

Jutalomkönyvet nyertek: **Mravkó Pipi (Budapest), Bagi Endre (Mezőberény), Ábrahám Juliska (Monor), ifj. Spissák János (Szendről), Tóth Antal (Kiskunlacháza.)**

*

A 15-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Nagy a világ kicsiny benne a hazám.**
2. Betürejtvény: **Sarkad.**
3. Betürejtvény: **Dévény.**

Megejtették: Kerkápoly Károlyné, Szücs Jenő, Farkas István, Dóri József, Szekeres Imre, Nagy A. Ferenc, Róth Viktor, ifj. Róth Lajos, Pamlényi Gyula, Bozsik Lajos, Molnár László, Batta Pál, Tóth György László, Szabó Lajos, Tóth Emilian, Hostyánszky András, Kovács Sámuel, Baranyai Juliska, Felnagy Sándor, Albert Vendel, ifj. Józsa Lajos, Pardi Ferenc, Gőnczi Annuska, Felnagy Imréné, Wágner Antalné, Rózsa Sándor, Lotsits István, Szücs Imre, Fehér Mihály, Kiss József, Molnár István, ifj. Mecker Mihály, Tóth A. Antal, Németh Jenő, Nagy József, ifj. Varga Vendel, Szücs Sándor, Hornyák Etelka, ifjabb Olé Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: **Nagy A. Ferenc (Erdőtelek), Hostyánszky András (Fadd), Felnagy Imréné (Dunaszentbenedek), Németh Jenő (Somogyfőménfőcsanak), Szücs Imre (Hódmezővásárhely.)**

A 16-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 7-én.)

Gabona- és lisztárak. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 330—335.000, pestmegyei és dunántúli 325—330.000, 79 kg.-os tiszavidéki búza 327.500—342.500, pestmegyei és dunántúli 332.500—337.500, rozs 300—305.000, takarmányárpa 290—300.000, sörárpa 310—335.000, zab 315—327.500, tengeri 257.500—260.500 K métermázsánként. — Búzaliszt 0-ás 4800, 2-es 4500, 6-os 4100, 7-es 3400, 8-as 2200, korpá 1900, rozsliszt 0-ás 4200, 1-es 4000, takarmányliszt 2000 takarékkorona kilónként.

Takarmányvásár. Rétszéna elsőrendű ó 131—140.000, másodrendű 96—130.000, harmadrendű új csomagolásra 71—90.000, muharszéna 110—145.000, lucernaszéna 170—180.000, zabosbükknöszvénya 155.000, takarmányrépa 80.000, alomszalma 35—55.000, zsúpszalma 80—95.000 métermázsánként, zsúpszalma 3 $\frac{1}{2}$ —4 kg.-os kévéként 4500—5000 korona.

Műtakarmánypiac. Konkoly 2200, olajpogácsa 2500, malátacsira 1800, szárított répaszélet 1600, szárított moslék 1600, mellessz 1200, sör-törköly 1600, lótap 1200—1300 korona kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Jobbminőségű ökör 15—16.000, kivételesen 16.300—17.000, közepes 11.500—14.500, gyengébb 9—11.000, jobbminőségű bika 14—15.000, kivételesen 15.500—17.000, gyengébb 10.500—13.500, bivaly 9500—13.000, jobbminőségű tehén 13.500—15.500, kivételesen 16—17.000, gyengébb 9—13.000, kicsontozni való marha 6—8500, növendékmarha 8—14.500 korona kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 23.500—24.500, közepes 24—25.500 nehéz sertés 23—26.500 korona kilogrammonként elősúlyban.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1924 május hó 7-én. 1 drb Napoleon arany 303.400 K, 1 angolfont 383.700 K, 1 dollár 87.450 K, 1 francia frank 5690 K, 1 líra 3950 K, 1 osztrák korona 1.23 K, 1 lei 455 K, 1 szokol 2565 K, 1 svájci frank 15.570 K, 1 dinár 1090 K. — **Aranypénzek és nemes fémek:** 20 koronás magyar arany 370—375.000, 1 koronás e.üst 6.3—6.800, 1 forintos ezüst 16.5—17.000, 5 koronás ezüst 32—33.500 korona. — Zürichben 100 magyar koronáért 0.0065 svájci frankot fizettek. 100 takarékkorona = 126 papirkorona.

Szerkesztői üzenetek.

K. S. Hódoscsépány. A beküldött rejtvények közül valamelyiket közölni fogjuk. — **P. Gy. Balajt.** Válogatunk belőlük. — **B. L. Csongrád.** Kérésüknek nem tehetünk eleget, mert régi évfolyamaink elfogytak. — **ifj. J. L. Tiszaderzs.** Jók. — **R. V. Kovácsbük.** Kissé nehéz, de azért megfelel. — **M. I. Ipolyvecze.** A számrejtvény jó. — **B. E. Orosháza.** Verse nem íti meg a közölhetőség mértékét. — **B. Gy. Szolnok.** Versei közül az «Egy álom» című határozott érteket árul el; a másik jóval gyengébb. Tanulja meg a versírás mester-ségbeli részét és akkor aztán egészen elfogadható verseket fog írni. — **M. I. Karancseszki.** A képrejtvény mondata nem jó, tessék más választani. — **K. V. Örkény.** A pontrejtvény nagyon jó. — **ifj. T. S. A. Orosháza.** Ha a rejtvények közül csak egyet fejt meg, akkor is részt vesz a sorsolásban. Az újságja címén a szám az előfizetési számot jelenti. A kockarejtvény jó. — **B. T. S. Szabadszállás.** Az egyik tréfa bevált. A rejtvények közt is van közlésre alkalmas. — **ifj. É. B. Szabadszentkirály.** A tréfát közöljük. A rejtvény elmosódott. — **B. Gy. Somogyzil.** A tréfás talányt használhatjuk. — **B. G. Dees.** Válogatunk belőlük. — **J. S. Hosszúhetény.** Jók. — **Zs. A. Hernádpetri.** A számrejtvény jó. — **K. J. Majszajakab.** A betürejtvény jó, a képrejtvény közismert. — **M. Z. Miskolc.** Valamennyi nagyon jó. — **V. M. Dombegyház.** A lóugrás szerinti rejtvény bevált. — **B. I. Alsódörgicse.** A számrejtvényhez hasonló többször megjelent már a Vasárnapban. Más kérikünk. — **Sz. J. Pereked.** Rejtvényei most is — mint mindig — igen jók. — **I. J. Ókécske.** A képrejtvények jók.

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felelős kiadó: **Meskó Pál.**

Felelős szerkesztő: **Héjj Imre dr.**

Dr. Héray Andor

*Orsz. Földbirtokrendező Bizottság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. Törv. bej. cég. (Cégtulaj. Dániel Nándor.)

Sertés miskarolást,

ménscsikó, bika kezelést vállalom. — Cím: CSÁSZÁR FERENC heréi, JÁSZÁROK-SZÁLLÁS, VI. 116. szám.

Árjegyzék ingyen.

Kerékpár alkatrészeket, hegyi gummitkat nagyban gyári árral **LÁNG J. ÉS FIA** Budapest, József-körút 41.

A LEGGAZDAGABB EMBER

REGÉNY ★ IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(2. folytatás.)

II. Kérdések, melyekre nincs felelet.

Osborne Harry előtt, amint a hajókorlátnak dőlve visszagondolt a legutóbbi napok eseményeire, úgy tűnt fel, mintha egy ravaszul megírt regény első fejezeteit olvasta volna el, olyan regényét, amelynek írója alaposan értett az érdeklődés felcsigázásához, olyan regényét, amelynek eleje csupa zűravar, kiismerhetetlenség, a dolgok fejletőre állítása, csupa rejtély, amelyre csak a befejezés vet világot.

Osborne Harry elgondolta, hogy egy héttel ezelőtt még álmodni sem merte volna, hogy ily rövid időn belül Afrika földjére teszi a lábát. Ahogy nekidőlt a hajókorlátnak, visszaidézte az elmúlt napok eseményeit. Twyford Reginald távirata indította meg ezt az egész bolond ügyet, a táviratra sietve kereste fel Twyfordot s akkor olyan beszélgetés folyt le közöttük, hogy egyiküknek kétségkívül bolondnak kellett lennie. Igen, Twyford Reginald elméje zavarodott meg; amiket mondott és ahogyan viselkedett, eléggé bizonyítják ezt.

— De talán mégis én voltam és vagyok az őrült, hogy beugrottam ebbe a históriába — gondolta kelletlen mosolygással. — Alighanem mindketten bolondok vagyunk.

Vállalt vont.

— Majd meglátjuk — mondotta. — Ha erre gondolok, hogy a részegekre, a bolondokra és a gyermekekre külön gondviselés örkődik, hinni is tudok, hogy jó vége lesz ennek a dolognak.

Gondolatban visszaidézte a lázas készülődés napjait, a hajórászállás izgalmas pillanatait s azt a rejtelmes viselkedést, melyet Twyford Reginald mindvégig tanúsított.

Most pedig itt van ezen a hajón, kezdetén egy nagy útnak, melynek nem ismeri a végét, a célját. Eleget ostromolta Twyfordot, mindent megkísérelt, hogy kicsikarja belőle ennek az ostoba útnak okát, célját és semmit sem tudott meg. Twyford csak ennyit mondott:

— Majd a helyszínén mindent megtud.

Helyszínéről beszél, tehát valahol mégis csak bevégeződik az út. Mindössze ennyi volt az, amit a fiatalember tudott.

— Mindenestre szerencse, hogy nem az egész földgolyót hajózzuk körül — nyugtatta meg magát. — Csak azt tudnám, mire jó ez a titkolódzás? Twyford Reginaldot mindig komoly embernek ismertem s akármennyire bolondnak látszik is e pillanatban, el kell ismernem, hogy ok és cél nélkül erre az útra nem határozta volna el magát. Az a kevés csomag, amit magával hoz, arra enged következtetni, hogy várják valahol, ahol egyéb felszerelést is összegyűjtöttek már. De hol lehet ez a «valahol»? Twyford Reginald mosolyogva intett le, mikor megkérdeztem, hogy frakkot is hoznak magammal.

— Ahová mi megyünk, ott nem lesz szükség estélyi ruházatra — mondta. — De ez legfeljebb csak azt bizonyítja, hogy nem a kairói Helouan Hotel hangversenyeit fogjuk végighallgatni. Talán a Libiai sivatagot akarja keresztül-kasul járni? Ördögbe is, ez ostobaság lenne tőle! Egyelőre csak az a megnyugtató, hogy Jessie is itt van a hajón s ha egy férfi azzal a lánnyal van, akit szeret, nem szokott azzal törődni, hogy hová vezet az útjuk...

Osborne Harry a világ legnyugodtabb emberei közé tartozott. Gazdag volt s így nem volt oka türelmetlenkedni. Természeténél fogva vakmerő volt, hadnagy korában Indiában úgy viselkedett, mintha semmire sem becsülne az életét, pedig nem unta még meg az életet. Amíg a hegyi törzsek ellen hadakoztak, aranyvilágnak érezte a katonáskodást, de mikor az utolsó lázongó csapatot is szétszórták és visszatért a békés, nyugodt s főleg unalmas garnizonélet, elviselhetet-

lennek érezte Indiát, kilépett a hadseregből, hová csak azért lépett be, hogy alkalma legyen néhány izgalmas boldogságot elkövetni. Hazajött Angliába és nekifeküdt a golfjátéknak. Úgyesebben senki sem tudta űtni a golyót, mint ő, de hamar megunta ezt a mulatságot is, mert kevés izgalmat talált benne. Már épen azon gondolkodott, hogy expedíciót szervez a sarkvidékre s ha nem jut is el a pólusig, ősszelő néhány jegesmedvét és rozmárt, megverekszik a jéggel, fagglyal, hóviharral — amikor megismerkedett Jessiével, Twyford Reginald leányával.

Twyford Reginald azok közé emberek közé tartozott — Angliában nem ritkák ezek az emberek — akiknek a sors mindent megadott, hogy semmik se lehessenek. Twyford gazdag volt s kissé zsugori és pénzsóvár természete miatt értett is hozzá, hogy megőrizze és növelje ezt a vagyont. Szépen, előkelően — noha nem oktan pazarlással — élt, de ha azt kérdezték tőle, hogy mi a foglalkozása, nem tudott volna választ adni erre a kérdésre. Okos és komoly ember volt, sok tehetség is rejtett benne, de semmivel sem foglalkozott komolyan. Néha nagy utazásokat tett, megnézett egy sereg múzeumot, elolvasott egy csomó könyvet, összegyűjtött egy rakás ódon holmit s azt hitte magáról, hogy régiségbuvárló tudós. Nem volt komoly szenvedély ez, de szép volt s Twyford Reginald komolyan hitte, hogy az ő munkássága hasznára van ennek az izgatón szép tudományának.

Régi köveinél s olvashatatlan írású ódon pergamentjeinél csak Jessiet szerette jobban Twyford Reginald. Valóban Jessie — maga a sugárzó báj és szépséges ifjúság — meg is érdemelte, hogy még a régiségbuvárok is többre tartsák, mint valamennyi évezredet, amely az emberiség háta mögött vagon. Osborne Harry azt mondta egyszer Twyfordnak, aki «belé akarta avatni» a fiatalembert is a maga titokzatos tudományába:

— Nem, mr. Twyford, én sohasem adom rá a fejem, hogy az ilyen lim-lomokban gyönyörködjem. Ha az ön felíratos kövei hibátlan gyémántokká változnak is, akkor sem cserélném el értük Miss Twyford egyetlen mosolyát.

Twyfordot természetesen szörnyen bántotta ez az «érzékletlenség», noha maga is kénytelen volt belátni, hogy Osborne Harry okosan beszél, amikor így beszél. Ilyenkor az apa fölébe kerekedett a «tudósnak» s Twyford minden egyébről megfeledkezve kereste fel Jessiet, hogy néhány percet a társaságában töltsön.

Jessire nem egyszer tett atyjának alig észrevehető szemrehányást, amiért többet van kövei között, mint leánya mellett.

— Tudod, papa, — mondta szelíd mosollyal — sokszor kimondhatatlan szenvedéssel gondolok arra, hogy nem vagyok ezer esztendő.

— Haha, nevetett jóízűen a magántudós és szinlelt kétségbeeséssel csapta össze kezeit: — Micsoda kívánságai vannak ma a fiatalságnak!

— Mert lásd, papa, folytatta a leány s hizelegve simult atyjához, ha ezeréves lennék, akkor bizonyára gyakrabban lennék velem.

Ez érezhető célzás volt Twyford Reginald szenvedélyes régészkedésére s ilyenkor az apa mindig zavartan állott leánya előtt...

Osborne Harry, amint a hajókorlátnak dőlve csendesen elbámult a két vízivaton, egyre jobban belemerült a Jessiere való emlékezés gyönyöreibe. Kimondhatatlanul boldoggá tette, hogy az imádott leány is a hajón van s együtt teszi meg vele az ismeretlen utat, amelynek végén a hétfátyollal burkolt Titok szobra áll.

HARRACH OTTÓ

ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazda-közönség bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban áll kielégíteni.

Pálinkafőzőüstököt, mosóüstököt és tejgazdasági üstököt

stb. vörösrézből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszfőzőket szakszerűen berendez:

Godra Sándor és Fia
rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz.
Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50-12.

Ruházati**szükségletét**

legelőnyösebben a
„HANGYA“
vidéki szövetezeteiben
szerezheti be.

Permetezőket

(Vermorel-rendszer)
kifogásainak
minőségben
legjutányosabban
szállít

Nagy Ignác

Budapest VII., Károly-körút 9.

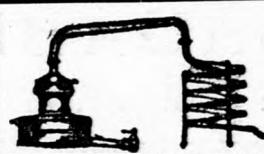
Telefon: József 23-15.

HARANGOKAT

tiszta harangrész-
ből pontos hang-
golással leggyor-
sabbán önt és
szállít az Ország-
os Harangszab-
értői Bizottság fel-
ügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.

„ECCLESIA“ ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

**Máthé
András**
vörösréz-
árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstöket,
finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a leg-
primább kivitelben állandóan raktáron tartok.

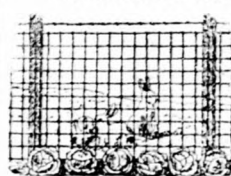
**Gyógynövény-
termelők és beváltók**

új és régi természetét és készletét leköti

Pharmacia r.-t.
gyógynövény-osztálya
Budapest, VII. ker., Dembinsky-utca 4. szám.

«HUNGÁRIA» DRÓTFONATOK

a legolcsóbbak és legtökéletesebbek

Egyedüli gyártója:
**HAIDEKKER
SÁNDOR**
sodrony-, szövet-,
fonat és kerítés-
gyára
Budapest, VIII.,
Ulloi-út 48/27.
Árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Rozsdásodás ellen kátrányozott tűskés-
drót alkalmi áron.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokrakó és hékévkötő aratógépek,
lógerelyek, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcseplőkészletek,
szecakavágók, répvágók, darálóok,
morszalók a minden egyéb gazda-
i gépek és szerzők a

„HANGYA“ mezőgazdasági
gépezetáruházi
szerezhetők be legjutányosabban.

Szakorvosi rendelő vér- és nemibetegek
részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszfő-
zőket, mosóüstöket,
valamint tejgazdasági
eszközöket készít és
raktáron tart

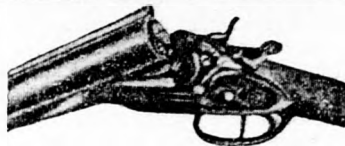
Szemeyei Lajos
rézműves, ömöző és gép-
műhelye Budapest, IX.,
Remete-utca 34. szám.

Szülőbirtokos urak figyelmét felhívom a

Tellur gázkénporra

amely gázkénpor a közönséges kénpor hatását
messze felülmúlja és 100%-kal olcsóbb mint a
közönséges kénpor, az 1920 banati mezőgazdasági
kiállításon az első díjat nyerte. Saját érdekében is
kérem becses címét velem közölni, hogy módomban
legyen küldeni díjmentesen egy használati
utasítást. — Címem:

Tellur vegyészeti gyár r.t. vezérképviselője
HERÉNYI GUSZTÁV, Budapest, Ráday-
utca 45. szám. Telefon: József 24-60.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, VII., Károly-körút 9.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítá-
sát és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú
golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-
fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű
golyós, sörétes töltények, löszerek.

Magánjáró gőzjép

10 HP hozzávaló cséplővel, az egész garni-
tura M. Államvasúti gyártmány, kapható

gabonatorlesztésre is.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA,
Budapest, V. ker., Berlini-tér 4. sz.

Magánjáró gőzjép

6 HP Magyar Államvasúti gyárt-
mány komplett garnitúra, kapható

gabonatorlesztésre is.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA,
Budapest, V. ker., Berlini-tér 4. sz.

**Szivógázmotoros
cséplőkészlet**

900 m/m dobszélességű csép-
lővel, vasrámás, kapható

gabonatorlesztésre is.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA,
Budapest, V. ker., Berlini-tér 4. sz.

GENERÁTOR

20-25 lóerejű, szivógázmotorhoz
és egy 12-15 HP is kapható

gabonatorlesztésre is.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA,
Budapest, V. ker., Berlini-tér 4. sz.

ELEVÁTOR

(szalmakazalozó) Hoffherr és
Schrancz gyártmány kapható

gabonatorlesztésre is.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA,
Budapest, V. ker., Berlini-tér 4. sz.

MALOMJÁRAT

Magyar Gazdasági gyártm. 36 collos, egé-
szen új kövekkel, hozzá egy 15 HP szivó-
gázmotorral; ezen egész berendezés

azonnal kapható *

gabonatorlesztésre is.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA
Budapest, V. ker., Berlini-tér 4. sz.

* Esetleg a malomjártat, vagy a motor
külön-külön is kapható.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros-bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA“ CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

MUNKÁSCIPŐK NAGY VÁLASZTÉKBAN.